

BRASSÓI LAPOK

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, NYOMDA
BRASSÓ, KAPU-UTCA 64-66. SZÁM

POLITIKAI NAPILAP

TELEFONSZÁMOK: SZERKESZTŐSÉG 177 és
677 SZÁM - KIADÓHIVATAL 82 és 677 SZÁM

ELŐFIZETÉSI DÍJAK BRASSÓBAN:

Egy óra 90 lej, negyedévre 240 lej, félre 480 lej,
egy évre 900 lej és havonta 15 lej kézbesítési díj.FŐSZERKESZTŐ
SZELE BÉLA dr.

ELŐFIZETÉSI DÍJAK VIDÉKRE:

Egy óra 100, 1/4 évre 270, 1/2 évre 520, 1 évre 1000 lej
Külföldre: 1/4 évre 420, 1/2 évre 820, 1 évre 1600 lej

XXXII. évf. 151. szám

Szombat, 1926. július 10

Tanácsstalanul

áll Brassó városa. A szó legszorosabb értelmében tanácsstalanul, mert bár van törvényes formák között a legteljesebb szabályszerűséggel megválasztott tanácsa és bár ez ugyancsak törvényes formák között meg is alakult és a három polgármester-jelöltet is megválasztotta, ez a tanács még mindig nem kezdte meg működését. Miért? Ezt szeretnők mi is tudni.

Az ország minden városában rég működnek már a tanácsok, csak Brassó van arra kárhóztatva, hogy tanács nélkül álljon. Pedig talán egyetlen más városnak nincs olyan nagy szüksége arra, hogy a nép bizalmából a város élére állított tanácsosok vegyék kezükbe az ügyek intézését. Régi, kipróbált tisztviselői gárdája van ennek a városnak és ez dolgozik is buzgón, de hatáskör hiányában ezek a tisztviselők nem oldhatják meg azokat a fontos feladatokat, melyeknek dűlőre juttatása életérdeke a városnak. Az új törvény csak az újonnan megválasztott tanácsnak adja meg a jogot és lehetőséget arra, hogy a város anyagi és belső szervezeti ügyeit rendezze. Amióta Brassó autonómiajának szárnyait a liberális politika megnyírta, az az egykor anyagiakban bővelkedő, virágzó város olyan súlyos helyzetbe jutott, hogy nem egyszer kell a legnagyobb nehézségekkel megküzdnie. És csak természetes, hogy az anyagi bajok bénítólag hatnak a városkormányzat egész vérkeringésére. Az új tanácsnak, élén az új polgármesterrel, ebből a súlyos helyzetből kellene a legsürgősebben kijuttatnia a várost. És a polgármester megerősítése vagy ha jobban tetszik, kinevezése, még is még mindig késik, a tanács működését még mindig nem kezdi meg.

Érthetetlen, mert józan ésszel semmiféle magyarázatát és okát adni ennek a visszás helyzetnek nem lehet. Tudjuk, vannak itt hamis ambíciók vesszőparipán nyargaló alakok, akiket a népkarát nem érdemesített arra, hogy a tanács tagjainak sorába iktassa, de akik ezért mindenképp igyekeznek felkapaszkodni a város vezetésének kormányhidjára, ám ezeknek a törtétese és nemzeti ségi elfogultsággal aláfestett intrikálása csak nem képezheti akadályát annak, hogy egy nagy város gépezete működésbe helyezzessék. Az a kormány, mely a törvényesség, munka és tisztesség jelszavával vette kezébe az ország kormányrudját, ilyen egyéni törekvések érdekében nem hátráltathatja egy nagy ipari és kereskedelmi gócpont tisztességes és törvényes munkáját. Mi lehet tehát az oka annak, hogy a polgármester kinevezése késik és a jogerősen megválasztott tanács nem léphet be a közérdekű munka műhelyébe?

Hagyjunk hőkét az okok kutatásának, ne ürkésszük az akadályokat, elégedjünk meg ezúttal azzal, hogy sürgessük meg a brassói városi tanács munkába

állítását. Hívjuk fel a kormány figyelmét arra, hogy Brassó város az ország egyik legértékesebb és legjelentőségtebb ipari és kereskedelmi centruma, az ország kulturájának egyik legerősebb bástyája. Ezt a várost a mai bizonytalan helyzetben meghagyni vétek aót hún. A város élére kell állítani azt a polgármestert, akit a város lakosságának tulnyomó része kíván, aki hosszú éveken át töltötte már be közmegegyezésre ezt a tisztelet, s akinek egyénisége és tudása a legteljesebb biz-

tosíték arra nézve, hogy Brassó sorsa jó kezekbe lesz letéve. És lehetővé kell tenni, hogy a nép szabadon megnyilatkozzon akarataiból tanácsossá választott férfiak munkába állhassanak, mert a mai helyzet a sorvadás csirait rejti magában.

Hisszük és reméljük, hogy immár a legrövidebb időn belül Brassó város választott tanácsa veheti kezébe e város kormányzását és ezzel a pezsdülő élet, az egészséges fejlődés korszaka köszönt városunkra.

Németország márka-kölcsönt ad Franciaországnak a frank stabilizálására

Nemzetközi konferenciát tartanak a bankárok - Nem a miniszterek, hanem a bankárok biztosíthatják az általános európai stabilizációt

LONDON. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A Daily Telegraph jelentése szerint Schacht, a német birodalmi bank elnöke néhány nap óta Londonban tartózkodik, s ez - mint a fentnevezett lap megállapítja - az Angol Bank és a new-yorki Federal Reservebank elnökeinek párisi tartózkodásával. A Morningpost szerint viszont a vezető jegybankok kormányzói nemzetközi pénzügyi konferenciára gyűlnek össze, mert a valuták stabilizálása csak ezeknek közreműködésével hozható létre. Pénzügyi és politikai körökben

a bankároknak ezt a nemzetközi konferenciáját az angol, francia, német és amerikai pénzügyi kibontakozás előjelének tekintik,

s maga a Morningpost állapítja meg, hogy az általános európai stabilizálást könnyebben biztosíthatják a bankárok, mint a miniszterek. A politikai Locarnot pénzügyi Locarnonak kell követnie.

A konferencián állítólag arról is szó lesz, hogy

Németország márka-kölcsönt ad Franciaországnak a frank stabilizálása céljából.

A parasztlázadástól a kisebbségek megnyomorításáig

A földreformok története Romániában - Liberális szellem a törvényalkotásban - Számíthatunk-e segítségre?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A romániai agrár reformnak, ennek a torzszülöttnek két apja is van: a liberális párt és Averescu tábornok. Amikor liberálisokkal beszél az ember s amiképpen liberális párti grafát olvas az ember, akkor az agrárreform minden porcikájában a liberális párt alkotása. Viszont Averescu tábornok nem egy ízben hangsúlyozta, hogy az agrárreform a néppárt dicsőséges múltjához fűződik.

Erre vonatkozólag sikerült nagyon jó helyről elég jó információkat beszerezni.

Ugyanis az agrár reform 1907. előtt nem volt ott egyetlen politikai párt programjában sem. Az akkor román feudális birtokos osztály olyan hatalommal bírt s annyira ellenzett mindennemű reformot, hogy egyetlen kormány sem mert volna előállani egy reformjavaslatlall. Viszont a parasztság, a román földművelő nép helyzete olyan rossz volt, hogy nap nap után komorabb felhők tornyosultak a tulajdonosok feje fölé. Mig egy szép napon kitért a paraszti forradalom. A

mozgalom egyre nagyobb arányokat öltött. A parasztság több földesurat kivégezték családjukkal együtt. S a kormány a legerélyesebb kézzel elfojtotta a mozgalmat: tízezernél több parasztot halomra lövett.

Ez a mészárlás azonban nem volt elegendő ahhoz, hogy teljesen elfojtsa a parasztság követeléseit. A parasztság, ha le is tette a véres fegyvert, nem nyugodott bele sorsába s így történt, hogy a kormány, - a liberálisok voltak akkor hatalmon - elrendelte egy agrárreform tervezet elkészítését. Felhívta a földes urakat királyi dekrétum útján, hogy csináljanak valamit a parasztsággal. Adjanak nekik földet s ennek a derék túlnak a hatása alatt valamennyire meg is egyezett a földbirtokosság a parasztsággal. S ettől a perctől kezdve született meg egy szélesebb körű, komolyabb alapon alkotandó agrárreform terve.

100 lej Zürichben nyitáskor
2.42 és fél svájci frank

Később, midőn kitört a háború, a liberálisok már készen is voltak ezzel a tervszel, azonban a háború miatt nem lehetett a reformot gyakorlatba vinni. Csak később, midőn a paraszt származású katona a legfelsőbb helyről ígéretet kapott, hogy a föld nem marad el, s midőn jött az Averescu kormány, az vitte gyakorlati ténnyé részben a földkisajátítást. Ugyancsak Averescu tábornok készítette el ezuttal törvény formájában az új földkiosztási programot, mely annak idején megnyugtatta a parasztságot amelyet maguk a földes urak sem néztek rossz szemmel. Az az agrárreform, amit a liberálisok a múlt parlamenti ülésen megszavazott s az új alkotmányba belevett, alapjában véve a liberális párt és a néppárt közös programja alapján készült.

A mai kormánynak az a nézete, hogy kár volt a liberálisoknak engedni az agrárreform gyakorlatba vitelét, mivel így a román szellem a sok erőszakossággal s igazságtalansággal sok ellenséget szerzett magának a kisebbségek és a külföldiek között.

Elég az ahhoz, hogy az agrárreform két párthoz fűződik s nem csupán a liberális párthoz. S ezért van még remény arra hogy a reform gyakorlati keresztülvitelénél elkövetett igazságtalanságok valamennyire pótolhatók.

V. J.

Sztrájkolnak az újságírók

Üres a parlamentben az újságírók páholya — Beszélgetések a folyosón — Kinek fáj a Szele Béla mandátuma?

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Még nem láttam újságírókat sztrájkolni. Különösen a parlamentben nem. Két széles páholyunk van s ma mind a két páholy üresen állott. A kormány hivatalos lapjának képviselőjén kívül nem volt ott senki.

Azonban a mai délutáni lapok már hozták a bő, kimerítő tudósítást. A lapok beszerezték a szükséges tudósítást és pedig ugyanazokkal az újságírókkal, akik eddig tudósították őket.

Ime, hogyan történt:

A közönség páholyaiba elhelyezkedett egy-egy parlamenti tudósító, hogy onnan hallgassa a honatyákat s ott készítse el a szükséges jegyzeteket. S észre sem vették, hogy a kormány padjain ülők a legnagyobb tetszéssel fogadták ezt a sztrájkot s jót mulattak rajta. Mivel tudták, hogy a sajtó nem lehet el parlamenti tudósítás nélkül. Nekik, a kormánynak aztán mind egy, hogy a hírlapírói karzatán készül-e a tudósítás, avagy másutt.

Egyelőre sztrájkolunk: Le a kormány nyál! Eljen a sajtó!

Hanem azért vannak olyan újságírók akik bejutnak a folyosóra s nem szölg meg őket senki ezért s ezek nem is szölgják a kormányt. Ugy, hogy ezzel a felkiáltással, nem képviselők a bukaresti sajtó összes munkásait...

Ma délután beszélgettem egynehány ellenzéki vezérférfiaval. Nem mondom meg a nevüket. Szele főszerkesztőnk mandátumáról beszélünk:

— Mi közünk nekünk ehhez a mandátumhoz? — indignálódik az egyik korifeus. Mit foglalkozzunk mi vele. Nekünk, ad personam, nincs kifogásunk ellene, ha bejut a parlamentbe. Mi csak jogi alapon álló támadást intézünk egy mandátum ellen, tudniillik: megfellelt-e a választás az előírt szabályoknak. Punctum.

Ami aztán magát a személyt illeti, abból a párt maga nem csinál kérdést.

Azt csak kizárólag azok a személyek te-
szik vita tárgyává, akiknek személyes meggyőződése az, hogy az illető megbízott nem bír azokkal a föltételekkel, amelyek egy

parlamenti mandátum viselésének mívóját elérik.

— Szele Béla mandátumát nem a párt, nem is az ellenzék hozza a kamara elé, hanem a sajtó, a közvélemény; amelyet azzal vezettek félre, hogy Szele Béla sokat vétett a román érdekek és a román nemzet ellen. De ebből mi nem csinálunk kabinetkérdést, mert mi nem rójjuk bűnül azt, hogy valaki nem akarja elhagyni meggyőződését, csupán azon örködünk, hogy ne legyen ártalmára az állam érdekeinek, már mostan ha Szele Béla erre nézve bizonyítékokat tud felhozni, hogy az ő működése a jövőben nem veszélyeztetheti a román nemzetet, mi is amellett leszünk, hogy mandátuma validáltassék.

— Különben nem értem miért siet-

nek úgy ezzel a kérdéssel. Ugy tudom hogy a kormánynak sokkal fontosabb gondjai vannak s jobb lenne, ha az egész ügy az őszi ülésszakra kerülne.

Igy nyilatkoznak az ellenzék vezérei. S mondhatom az általános nézet az, hogy maga a kérdés vagy csak ősszel jön a kamara elé vagy egyáltalán nem, mivel ma már mindenki betekinthezett Szele múltjába s tisztán látja, hogy ártatlanul, méltatlanul hurcolták meg. A kamara a szabályai értelmében Szele Béla dr. ma a kamara rendes képviselője, mivel for-
mailag igazolták a brassói mandátumokat s azok ellen kifogást senki nem emelt. Így tehát nincs mit veszekedni azon, igazolják-e Szele Béla mandátumát vagy nem.

V. J.

A magyar kisebbség első harca a képviselőházban

Bethlen György nagy beszédet mondott a magyarság ellenségeiről
Igazolja a kisebbségi politikát

„Nem kiváltságokat, hanem egyenlő elbánást kérünk!”

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A tegnapi nap folyamán hangzott el a legtöbb beszéd a kisebbségi kérdésben. A nemzeti párt és a Cuzisták tegnap minden egyes beszéd alkalmával támadóan léptek fel a magyarsággal és a kormánnyal szemben. Vajda Sándor tegnap éjjeli beszéde aztán teljesen betetőzte az ellenünk intézett támadások sorozatát és a magyarság parlamenti csoportja, amelynek elnöke a felirati vita alkalmával akart volna válaszolni a támadásokra, szükségét érezte annak, hogy a választ ezekre már most megadja. Így gr. Bethlen György, a Magyar Párt elnöke ma délután elmondta beszédét, amelyet az ellenzék, — különösen a nemzeti párt, — és a kormány tagjai élénk éljenzésekkel és tapsokkal fogadtak. Csak a liberálisok és a cuzisták hallgattak némán a beszédet.

Erre a beszédre amely egyébként a képviselőházban a magyar kisebbség első megnyilatkozása valóban nagy szükség volt és már most a beszéd közlése előtt is szükségesnek tartjuk annak megállapítását, hogy Bethlen György gróf ezzel valóban el is érte célját. Munkatársunk a beszéd után azonnal érdeklődött a hangulat iránt a kormánykörökben s a képviselők között is és azt a benyomást nyerte, hogy a beszédnek nagyon jó és békítő hatása volt s hogy mindenütt nagy elismeréssel beszélik a Magyar Párt fiatal elnökének nagy politikai tapintatáról és készségéről.

A beszéd a következő:

— Elnök ur, képviselő urak! A Romániában élő magyarság a trianoni békeszerződés ratifikálása után részt öhajtott volna venni a politikai élet minden megnyilvánulásában és meg is ragadta már a legelső alkalmat is, ami erre az 1922. évben megtartott törvényhozási választásokon kínálkozott. Bizonyára mindenkinek emlékezetében él még a választások folyása. Nevezetesen, hogy jelöltjeink majdnem kivétel nélkül már a jelölési eljárásnál a legnagyobb ravaszsággal ki talált indoklásokkal visszautasítottak, a mely eljárás következtében az elmult parlamentben az időközben megválasztott képviselők beszámításával együtt éppen hogy három képviselőnk és két szenátorunk foglalt helyet a törvényhozásban.

Majd ismertetve a Magyar Párt társadalmi álláspontját, amelynek lényege az, hogy a Magyar Párt a fennálló társadalmi rend híve, Bethlen a következőkben folytatja beszédét:

— Irredentáknak neveztek annak idején bennünket, amikor passzívitásban voltunk, később bolsevisztáknak és ma is a vádak özöne hűl közös választási megállapodásunk miatt a kormánnyal és reánk. A kormány bizonyára meg fogja tudni ezzel szemben védeni a maga álláspontját, nekünk csak az a feladatunk, hogy a saját magatartásunkat és a saját indokainkat röviden ismertessük. Az ideális állapotnak annak kellene lennie, hogy a román pártoknak egymás közötti harcában megőrizzük teljes semlegességünket. A múlt választásokon szerzett tapaszt-

lataink, de különösen az előző parlament által alkotott választási törvény a kisebb politikai egységeket mondhatni betekényszerítik a választási megállapodások közösségébe. Csak ezek segítségével biztosíthatják azok érvényesülésüket, enékvül azonban, már a törvény technikája majdnem kizárja azt, hogy a kisebbségi pártok megfelelő képviselőkhöz jussanak.

— A másik indok, amely döntő volt előttünk az, hogy a mostani kormány személyi és tárgyi biztosítékot nyújtott nekünk, hogy a múltban ért fájó sebeink gyógyulást nyernek. Azt hiszem, hogy ilyen körülmények között és a gyakorlati politika szempontjából bírálva a konkrét esetet,

vétettünk volna saját népünk ellen, ha visszautasítottuk volna a kormány ajánlatát.

Es példát ahelyett, hogy azt elfogadjuk, valamely más ellenzéki román párttal haladtunk volna. Azt eddig csak nem kívánhatjuk tőlünk senki, és egyetlen párt sem, hogy Niebelungi hűséggele vévezzünk kizárólag az ő érdekeikért.

— Uraim, az erdélyi magyarságról e kell ismernie mindenkinek, hogy hagyományosan dinasztikus érzésű, hogy napról-napra

nemcsak szavakkal, hanem tettekkel is eleget tesz állampolgári kötelességeinek.

Nemcsak az adók útján, hanem fiaink a hadseregbe sem hoznak szegényt. A magyarságot minden rend fenntartására valamint a polgári munka teljesítése szempontjából jogos kifogás nem érheti. Azt hallottuk, hogy többször, az alkotmányban biztosított lévén a polgárok teljes egyenjogúsága, a kisebbségeknek minden olyan kezelése, amely az alkotmány tartalmán túlmegy, kiváltságos helyzet teremtené számára, tehát az elentőten általa éppen az alkotmányban biztosított jog-egyenlőséggel.

Ezzel szemben röviden csak azt vagyok bátor kérdezni, hogy egyenjogúsága az, hogy talán eme állapot további fenntartásától függ az állam biztonsága, ha a polgárok többsége a román nyelven beszélők a hatóságok előtt annak a nyelvnek a segítségével boldogulhatnak és bármilyen ügyüket elintézik, még a más anyanyelvűek, akik ugyan minden kötelességüknek eleget tettek, csak tolmácsok segítségével és ügyvédi közbenjárással járhatnak el. Ez nem valódi egyenjogúság.

— Előre kijelentem, hogy nemcsak hogy nem vagyunk ellene iskoláinkban a román nyelv tanításának, hanem ezenkívül a legelőbb szükségességgel tartjuk annak legelőbbes elcsatását. Az a körülmény tehát, hogy saját iskoláinkhoz ragaszkodunk, a legkevésbé sem rosszabbhatja állampolgári minőségünket.

— Azt vagyok bátor kérdezni, jogegyenlőség-e az, hogy olyan községek, amelyekben régóta kifogástalanul működő iskoláink

vannak és amelyekben egyetlen más anyanyelvű népek sincs, mint magyar, a lakosság óriási megterheltségével állami iskola állítassék fel. Jogegyenlőség-e az, hogy szorgalmas kis telepeseink tíz-husz holdja kisajátíttassék, két-három hold kivételével a valódi érték egy-két százalékáért, hogy ugyanakkor máshol anélkül, hogy a magyar igényjogo-

sultak törvényben biztosított kielégítése megtörtént volna, messze vidékről telepítsenek román telepeseket, tehát ugyanazon hatalmas bűn elkövetésében járjon elő az állam, a mely miatt még unokáikban is bűnhődniök kell a mi telepeseinknek? S hogy ezek az új telepések 16 holdat kapjanak telepenként?

szeomlottak. A hitelezők most végre megunták a vezetéség állandó halasztás-kérését és a kereskedelmi bíróságon a csőd elrendelését kérték. A bíróság a kérelemnek helyt adott és így a kampóskeresztesek pártja hivatalosan is csődbe került.

Van-e jogegyenlőség Romániában?

— Nem kívánom az igen tisztelt urak fiában elég lesz arra, hogy elmondhassam: Is-gyelmét próbára tenni, e néhány példa azon-ban arra, hogy elmondhassam: Is-ten örizzen minket attól, hogy célunk kivált-ság lenne. Célunk a ma meg nem lévő tel-les jogegyenlőség kivívása, hogy ne legyenek első, második és harmadrendű állampolgárok a demokratikus Romániában, hanem minden-ki csak első és csak első állampolgár legyen.

— Ez az állapot pedig egyebeken kívül csak akkor fog bekövetkezni, ha az egyes pár-tok és kormányok a kisebbségeket nem tekin-tik többé játéknak, amelyet a pillanatnyi szükségletek szerint hol ígéretekkel kecse-gtetnek, hol pedig a kisebbségek magatartása nem felel meg a pillanatnyi taktikai céloknak akkor azokat irredentáknak nevezzék. Vagy pedig amint legutóbb egy neves ellenzéki vezér tette, a cigányokkal helyezték őket egy sorba.

— A nemzeti párt mindig azt hangozta-ta, hogy ők a gyulafehérvári határozatok alapján állanak, tehát többet adnának nekünk mint a kormány. De ennek nem szol-gáltatták bizonyosságát. A liberális párt sem utasította volna vissza a kisebbségek részé-ről a választások alkalmával azt a támoga-tást, melyet a kisebbségektől remélt abban az esetben, ha megígéri, hogy változtat eddigi politikáján. Most mégis elsősorban ők tá-madnak bennünket. Szidtak bennünket, ami-dőn passzívításban voltunk, szidtak, amidőn önállóan küzdöttünk és szidnak, amikor vá-lasztási megállapodásban vagyunk egy párt-tal, mert hiszen egyszerre ugyebár nem lé-pethünk több párttal megállapodásra. A leg-jobbban pedig talán akkor szidtak volna ben-nünket, ha a velünk azonos érdekekkel bíró többi kisebbséggel léptünk volna egyezmény-re.

— Valóban azt kérdeim mit szabad nekünk tenni? Mert már végig soroltam min-denfélé lehetőséget és habár nem akarunk soha egyetlenegy pártnak sem elenségei lenni, mégis mindig a vádlottak padjára ülletünk bennünket. Nem feledtünk a kor-

mánya megbuktatása, mert kormányra jut-ni nem fogunk. Nem lehet és nem is aka-runk kérésre lenni egyetlenegy pártnak sem sem feljődni nem akarunk más pár-tok egymás közötti harcában. Joggal várjuk, hogy végre az államz belső konszolidáció-jának érdekében emellessék ki a kisebbségi kérdés a párt harcok játékból és soroztas-sék azok közé a kérdések közé, amelyek például mint az alkotmány törvénye, a pár-tok küzdelméin felül szoktak állani. Az állampolitika állandó, nem pedig napró-napra változó tényezői közé tartozik a ki-sebbségi kérdés is.

— Ha ez valóban megtörténik, valóban otthon fogja magát érezni az ország min-den polgára, bármilyen nyelven beszél is. Amidőn először lépünk tekintélyesebb szám-ban a parlamentbe, azzal válaszolunk a bennünket ért vádakra, hogy békésen test-véri szeretettel kell továbbra is együtt él-nünk román polgártársainkkal. Ha a je-lenleg kormányzó párt és annak vezetői már rékkel ezelőtt kinyilvánították erre irá-nyuló hajlandóságukat, mi sem kívánunk minden áron ellenzékiekkel, sem pedig mindig és minden kormányt támogatni nem fogunk.

A Magyar Párt elnöke hatalmas be-szédének befejezése az együttműködés-re való magyar készség felajánlása volt. És szavaiból annyi őszinte meggyő-ződés sugárzott, hogy annak hatása alól a liberálisok és a cizisták kivételével egyetlenegy párt sem vonhatta ki magát. Mondhatni az egész képviselőház tapsolt és éljenzett és mi reméljük, hogy ebben a forró hangulatban a testvéri együttmű-ködésnek szilárd alapja teremődött meg mert ebből kellett megszületnie a szí-vek igazi békéjének.

A magyar parlamenti csoportnak ez után a szerencsés kezdő akkordja után a tevékeny munkásság áldásos éveit vár-juk küldötteinktől.

Két és félmillió lej a cigány-szekér saroglyájában

A cigányokra semmit sem lehetett rábizonyítani, s a pénzt vissza kellett adni

BUKAREST. (A Brassói Lapok tudósító-jától.) A pitestii csendőrséghez néhány nap-pal ezelőtt Baranga Victor ciupeai földbirtokostól feljelentés érkezett, amelyben a földbirtokos epanaszolja, hogy a közelmúlt éjszakák egyikén istállójából ismeretlen tet-tések három darab fajment elloptak. A nyomozást természetesen azonnal megindí-tották a feljelentés vétele után, s ez a nyo-mozás hamarosan arra a cigánykaravánra terelte a hatóságok figyelmét, amely néhány nap előtt a környéken járt, s — amint meg állapították — Ciupeában is megfordult.

Nem telt sok időbe, a csendőrségnek sikerült a karaván nyomára jutni, körül-kerítették s azonnal megkezdtek a karaván tagjainak megmozgatását, és a szekerek át-kutatását. A szekerek átvizsgálása szenzá-cióz eredménnyel járt: az egyik saroglyá-ban.

a széna között hatalmas mennyi-ségű aranypénzt találtak,

többnyire török aranyakat, amelyeknek ér-téke lejbe átszámítva, nem kevesebb, mint kétfélmillió hatszázezer lejt tett ki.

A nem várt és szenzációs leletről azon-anal értesítették az argesi ügyészséget, hi-szen kézenfevő volt a gyanú, hogy a cigá-nyok nem tisztességes úton jutottak ily ha-talmas mennyiségű aranypénz birtokába. Az argesi ügyészség intézkedésére a pénz-t lefoglalták, s azt a cigányokkal együtt be-szállították az ügyészségi fogházba.

Megindult a legszélesebbkörű vizsgálat annak megállapítására, hogy miképpen ke-

rült a sok arany a cigányokhoz, azonban a vizsgálat nem vezetett eredményre. A ci-gányok tagadtak, a nyomozók pedig képte-lenek voltak elegendő bizonyítékot produ-kálni arra nézve, hogy a cigányok lopták a pénzt s így az ügyészség kénytelen volt a pénz visszaadását elrendelni, egyben pedig az egész karavánt, amelynek Gaman Grigo-re véncigány a vajdája, szabadonbocsátani.

Csődbe ment a bécsi kampóskeresztesek pártja

BÉCS. (A Brassói Lapok bécsi tudó-sítójától.) Az osztrák kampóskeresztesek pártjában hónapok óta dúló erkölcsi és anyagi válság mostan a teljes összeomlás-hoz, a csődhez vezetett.

A válság és az evvel kapcsolatos le-leplezések során kiderült, hogy a veze-tőség bizalmasa és a titkári iroda főnök-nője, Bauerné tulajdonképpen zsidó szá-rmazású. Gattermayer a lehangosabb an-tiszteműt vezér kénytelen volt bevallani, hogy jegyben járt egy zsidó kereskedő leányával és társas viszonyban volt egy zsidó bankárral.

Az erkölcsi válságot csakhamar anyagi összeomlás követte. A kampóske-resztesek pártja különböző ipari vállal-kozásokba kezdett, amelyek sorban öz-

Szépség

a legdrágább kincse minden nőnek. A szépség ápolása megőrzi az ifjúságot, kíváncsossá tesz és szerencséshez.

Az Elida Ideal szappan a bőrnek egészséges szint ad és megóvjá fiatalos rugalmasságát.

Tisztább, enyhébb és sokkal kellemesebb illatu.

ELIDA
IDEAL-SZAPPAN

Utolsó maradékát illatoz

INGYEN

egy mintadarabot az új csodaszerű, mesésen parfümizott

ELIDA-IDEAL-SZAPPANBÓL,

kap minden vevő aki 1/2 kg.-ot a páratlan jóságú

SCHICHT-SZARVAS SZAPPANBÓL

vesz. A kontinens legnagyobb szappangyárának gyártmányából

a mosószappanok
VILÁGJEGYE

Ötven év a magyar kultúra szolgálatában

Két jubileum

BRASSÓ. (A Brassói Lapok tudósítójától) Szerény keretek között, látszólag csendben folyik le és különösebb mozgalmasságot nem kelt a néptanító munkája. Külső sikereket nem mutat fel, anyagi ellenszolgáltatást alig ér el az az önfeláldozó, sokszor nehéz vívódá sokkal teli küzdelem, melyet a néptanító folytat fajának, egyházának s az egyetemes ember kultúrájának szolgálatában. S ha időnként itt-ott ünnepi színt öltenek a szerény iskolai termek és templomok s ünnepelteké válnak egy életen át tartó munkásság e szerény képviselői: akkor is a hátlának csak egy porszemét róhatja le irányukban az a faj és egyház, melynek jövő boldogulásáért ezek az egyszerű kulturmunkások életük minden percét és életerejét áldozatuk adták.

Lapunk is, mint a magyar kultúrközön ségnek szerény harcosa, hálával, elismeréssel regisztrálja két ilyen derék tanító ötven évén át szakadatlanul folytatott munkásságát s azokat a szerény ünnepélyeket, melyekkel a magyar közönség adózott önfeláldozó tevé kenységükért.

Todor István csatószezi tanító kötüntetése

Jelentettük Csató István róm. kath. kántortanító 50. évi tanítói működéséért a pápától a Bene Merente aranyérmét kapta. A kitüntetés ezen érme keveseknek és ritkán adatik. Viszont Todor István működése is azon kevesek közé tartozik, amelyek kor- és munkatársaik közül már életükben kiemelkednek.

Todor 1877-ben 16 éves korában mint kintőn képesített tanító kezdte meg áldásos tanítói működését Szt. Királyon. A 18 éves ifjút 1879-ben Csátószeg választotta meg tanítójául, hol azóta működik. Tanítványai között gimnáziumi igazgató, miniszteri fogalmazó, pénzügyigazgató, közigazgatási és bírósági tisztviselő, sok tanár, tanító, katonatiszt van Todor tanítói munkásságának az értékére mi sem jellemzőbb annál, hogy tanítványai közül soha a középiskolákban egy sem bukott el.

A tanítói egyesületi életből is kivette a maga részét. A kászonalcsiki igen népes r. kath. tanítói járásköröknek 3 éven át főjegyzője, 6 évig pedig elnöke volt.

Az erdélyi róm. kath. státusba az összes róm. katolikus tanító egyesületek négy tagot választanak. E kitüntetés számba menő tagság egyikét már évtizedek óta Todor István tölti be.

Irodalmi munkássága is számottevő. Ennek elismerésül az Erdélyi Róm. Kath. Irodalmi társulat évtizedek előtt tagjául választotta.

Fontos tisztet töltött be a vármegyei és községi életben is. Csikvármegye törvényhatóságának az összeomlásig huzamos időn át volt tagja. Csátószeg község képviselőtestületének a forradalomig virilis, azután választott tagja volt.

Legközvetlenebb munkássága mégis csak Csátószegen termett bőséges gyümölcsöket. Itt alakította meg pár évtized előtt 101. taggal a ma is fennálló gazdakört. Ennek részére szorgalmas utánjárásával szerezte meg azon modern gazdasági gépeket és eszközöket, amelyek ma is használatban vannak. Amikor Csátószegbe került, nem volt a községben egyetlen nemesített gyümölcs fa. Faiskolát létesített az V. és VI. osztályos fiukat, vala mint az ismétlődőket megtanította a gyümölcsfák nevelésére és ápolására. Es ma 47 év után a község egy gyümölcsös kert, o hozta ide és tette ismertté a mozgó szerkezetű méhkaptárakat.

Todor már félszázadja hogy megvalósította a kerti oktatást. A farsas érintkezésben kellemes modora, szellemes észrevételei és kitűnő szónoki készsége tették nélkülözhetelenné Nyílt vendégszerető háza neves politikusoknak, a papságnak és a környék urainak volt találkozó helye. Községe minden lakósa szereti és nagyra becsüli.

Ezért vasárnap, a kitüntetés alkalmából tiszteletére olyan sikerült ünnepélyt rendezett, amely városra is beállt volna. Illés András tanító az iskolás növendékekkel a leg sikerültebb alkalmi énekeket és szavakat adatlá elő, a középiskolai tanulók nevében Bors Balázs IV. osztályos gimnazista üdvözölte, a kitüntetést püspök ur megbízásából Incze Domokos kerületi főesperes nagy

hatású beszéd kísérelében nyújtotta át. A leányok fehérben, csokorral, a legények gomb lyukukban virággal vonultak fel, kiknek nevé ben Csiki István orvostanhallgató üdvözölte. A közbirtokosság üdvözlését Darvas Albert, a községi tanácsél Korodi Dénes bíró tolmácsolták. Munkás életét Cs. Péterffy József felolvasásban méltatta. A virágcsokrokban 12 nagy asztal tartotta. Az ünnepet Todor megható köszönete és a pápai himnusz zárta be. Todor kiváló személyes érdemeire vezethető vissza, hogy Csátószeg község képviselőtestülete és birtokossági tanácsa úgy neki, mint a mellett működő tanítónak a teljes és rendes fizetést megajánlotta, a dologi szükségleteket mindenben biztosította, a magyar tannyelvű iskola fennmaradását lehetővé tette.

Erdekes, hogy a szóban forgó Todor gyermekeivel, testvéreivel és édesatyjával együtt mai napig 250 évi szolgálatot adtak az egyháznak és az erdélyi magyar kultúrának.

Cs. Péterffy József.

Benedek János csókfalvi tanító ötven éves tanítói jubileuma

Csókfalva udvarhelymegyei község e hó 4-én ünnepelte Benedek János tanító ötven esztendősz buzigó munkásságát.

A marosi unitárius egyházkör külső, belső emberei jöttek össze életükön Halmágyi János esperessel, hogy ünnepeljék a gyülekezettel együtt a derék tanítót 50 éves munkájáért. Az ünnepély a templomban folyt le. Alkalmi istentisztelettel kezdődött az ünnepség. Imát mondott Bedő Árpád vadadi unit. lelkész, körí jegyző, beszédet Keresztesi Dénes, a szent gericei pap. Beszédében rámutatott a lelkiismeret nyugalmlára amely eltölti a Benedek János lelkét az 50 év munkájára visszatérintve.

Milliókkal károsította meg az államot Vasilescu nagyváradi pénzügyigazgató

Pénzügyi tisztviselők, akik 8 hónapja nem kapnak fizetést

NAGYVÁRAD. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Nem először — és valószínűleg nem is utoljára — írunk Vasilescu pénzügyigazgatóról, a nagyváradi pénzügyigazgatóság teltjhatalmú adminisztrátoráról. aki rövid néhány esztendősz nagyváradi működésével iskolapédáját állította fel annak hogyan lehet egy jól funkcionáló, fontos állami szervezetet úgy elrontani, hogy annak működéséből a nagyközönségre csak keserűség, az államra pedig csak kár származzék.

Alig került Váradra Vasilescu adminisztrátor, gőzerővel megkezdte a pénzügyigazgatóság «átszervezését». Régi, kipróbált szorgalmas, az államnyelvben is jártas tisztviselőknél mondtak fel, vagy helyezték őket «rendelkezés állományba» s akiknek egyetlen bűnük az volt, hogy szorgalmasan, becsülettel hűséggel szolgálták kenyeradó gazdájukat, az államot. Hogy milyen helyzetet teremtett Vasilescu adminisztrátor a pénzügyről, mi sem bizonyítja jobban, mint az hogy egyes adókból kétszer is behajtották a már egyszer kifizetett adót s ez ellen, a törvénytelen, jogtalan eljárás ellen nemcsak a kereskedők, iparosok, kis gazdaságok, de a háztulajdonosok szövetsége is erőiesen tiltakozott.

Ennek a túrhetetlen állapotnak egyik oka az, hogy az elcsapott szaklépített pénzügyi tisztviselőket nem pótolták szaklépített emberekkel. Nincsenek megbízható szaklépített könyvelők és egyes reszortokban alig van könyvelés is. Míg az egyes ügyosztályoknál 4-4 szakavatott könyvelőre volna szükség addig ma az egész pénzügyről mindössze két gyakorlott könyvelő van. Így nem csoda, ha senki sem tudja, mi történik a pénzügyről, mennyi és milyen pénz folyik be s mire fordítják azt.

Az új kormány feladata volna, hogy a váradi pénzügyigazgatóságnál rendet teremtsen. Mert az mégis csak felháborító, hogy husz-huszonöt éve, híven szolgáló tisztviselőknek már 8 hónapja nem folyósították fizetésüket.

Ezek között a tisztviselők között vannak Széles Károly pénzügyi számtanácsos, Szabó József számlellenőr, Turner Lajos és Kis István irodatisztek és mások is. Ezek valamennyien régi tisztviselők a pénzügynek.

Aztán jöttek az üdvözlések. A szószék alatt ülő ősz ember előtt megjelent egy kedves kicsi leányka a mai iskolás gyermekekből és gyermeki hangon, de bájosan köszöntötte a jó tanító bácsit, aki őket ma is olyan szeretettel oktatja. Jött egy ifju az élő nagyobb tanítványok nevében, Megállt aztán a jubiláló előtt a munkatárs, Orbók tiszteletes és köszönti az egyházközség nevében. A főhatóság, az egyházköri esperessel az élén. Köszöntik az egyházkör értékes munkáját. Még az ifju unit. tanító Fazakas Sándor kérte Isten áldását az unit. tanítószög nevében az ősz kollégára.

Györke János ref. lelkész szerint most a csókfalvi ref. gyülekezet is ünnepel, mert Benedek János a kálvinista gyermekeknek épen olyan jó tanítója volt, mint az ő hítebelinek. És következik az ünnepély megható jelenete: kijön az egyik templomi székéből Lőrinczi Dénes öreg tanítótárs és könnyes szemekkel, elfogódottan, hangtalanul kezét fog jubiláló tanítótársával és... testvéri csókot váltanak. A meghatódottság lelkével mondja el aztán köszöntő beszédét Imreh Zsigmond kibédi ig. tanító a kisküküllői övölgyi tanítói kör nevében, amelynek a jubiláló a legöregebb tagja.

Nem lenne teljes a kép, ha kihagynánk annak a megemlékését, hogy az ünnepélyt emelte a szentistváni dalárda szép éneke és két szép és bájos urleány-nak áhítatos duettje.

A hivatalos aktus után az ünnepelő közönség fehér asztalhoz ül, ahol több pohárköszöntőben újból ünnepelték az ősz tanítót öreg életársával együtt.

Míg ők fizetésüket hiába sürgetve, nyomorognak és dolgoznak, addig már-már-holnapra vezető pozícióba s dus jövedelmek közé csöppentek olyan emberek, akiknek az adminisztrációban vajmi kevés hasznát veszik. Ezek az új emberek nagyszerűen értenek az adók könyörtelen behajtásához, de számvitelhez, könyvvitelhez nem is könnyitának. Az új emberek közül gyors karriert futott be Vasilescu adminisztrátor jóvoltából egy Erdős Lajos nevű adótitkár, akit titkárrangra emelt az adminisztrátor. Erdős Emíliafajjáról került Nagyváradra, ahol már mint Vasilescu titkára, csakhamar olyan jómodba került, hogy — bár a fizetése mindössze 5684 lej tesz ki, 800.000 lej jel házat építtetett magának egy most nyitott új utcán, amelyen Vasilescu pénzügyi adminisztrátor is házat építtetett, bár az ő fizetése sem haladja meg a 6319 lejt.

De könnyű annak házat építtetni, aki olyan üzletekhez is ért, mint Vasilescu és titkára, Imre, néhány példa:

Egy fakereskedő cég adóját hivatalból megfeleltették 120 ezer lej alapról 300 ezer lej alapra emelve azt. Vasilescu Erdős titkár után tárgyalást kezdett a fakereskedővel s az adó alapja a régi maradt, ennek ellenében 32 ezer lej értékű fát szállított az adminisztrátor és titkára számára.

Egyik nagyobb váradi gyárnál bizonyos adók lefizetésénél szabálytalanságokat találtak. A gyáros 30.000 lej ígért azért, hogy az ügyet «elintézik». Vasilescuék 50 ezert követeltek s végre meggyeztek negyvenezzerben s a szabálytalanságot eltűsölték.

A Lukács és Társa nagykereskedő céget mindössze hatvan ezer lej alap után adóztatták meg, míg ugyanakkor a legkisebb iparos adóalapja is elérte az ötven ezer lejt. A nyugdíjgyújtósnál hamis bizonyítványokat adtak ki, melyek alapján a rokkantságtól távol álló ügynökök kaptak igazolványokat negyedáron való való utazáshoz. A hamisítások ügyét pedig eltűsölték.

Igy kétségtelen, hogy a váradi pénzügyről súlyos visszaélések történtek, melyeket sürgősen le kell vizsgálni. Mert az már maga is gyanús, hogy egy pénzügyi tisztviselő B. J. főutcai kereskedőnek komatra 600.000 lej kölcsönt kínál fel. Honnan van e nyi pénze egy pénzügyi tisztviselőnek?

Az európai kisebbségek kongresszusa Teplitz-Schönau-ban

BECS. (A Brassói Lapok bécsi tudósítójától.) Az európai nemzeti kisebbségek kongresszusát előkészítő bizottság pénteken kezdte meg tanácskozásait Teplitz-Schönau-ban. Ez lesz az első ilyen irányú konferencia. A napirenden különböző hatorozati javaslatok és a kisebbségi kérdéssről szóló jelentések szerepelnek. A teljes ülés, a kongresszus helye valószínűleg Genf lesz és augusztus végén tartják meg.

A teplitz-schönau-i előkészítő ülés különösen nehéz kérdésekkel foglalkozik. Az összehívás óta ugyanis különböző komplikációk keletkeztek. Főként az a kérdés ad majd hosszas vitára alkalmat, hogy ki jogosult a kongresszuson való részvételre. A legkisebb nemzetek ugyanis olyan sok képviselőt jelentettek be, hogy lehetetlen ennyi résztvevővel komolyan tárgyalni. Így például,

nem világos, hogy a friezek milyen jogon követelnek képviselőket a kongresszusra. Az olyan kisebbségek száma, amelyeknek hozzátartozóit kezeink ujjain számolhatjuk össze, igen nagy. A katalóniai nemzeti kisebbség (Spanyolországban) szintén delegátusokat akar küldeni. Ezek a kérdések igen kényesek és nagy megfontolást igényelnek, mivel például a katalóniai kisebbség részvétele a kongresszuson kiváltaná a spanyol kormány haragját, aminek következtében Spanyolország a Népszövetségben a jövőben kisebbség-ellenes magatartást tanúsítana. Ugyanez áll más kormányokra is.

Az augusztusi svájci nemzeti kisebbségi kongresszus előtt a zsidó kisebbségek Londonban külön előkészítő tanácskozást tartanak.

Segesvártól Buenos Ayresig

Az utolsó vidámság — Keresztelő az egyenlítőn, ahol leszedik a keresztvizet — Hering vagyok — Mi is keresztelünk — Jobb volna még tovább is a hajón maradni — Megérkezés a nyomor hazájába

Csutak Ernő folytatja visszaemlékezéseit borzalmas délamériai útjára. — Az utleírás első részei lapunk két utóbbi számában jelentek meg.

Elérkezett a várt nap is, mikor átszeljük a földgömb középet. November 25-ike vasárnap van, hajónk ki van lógózva, ki van disztve és egy ponyvából hatalmas kád kúszan alá az Ekvatori keresztelőhöz. Az egyenlítői kereszteléshez már napok óta előt megindult a propaganda az előkészítő bizottság részéről, kiket valami 30 matróz képviselt. Annak az utasnak, ki magát az Egyenlítőn megakarta kereszteltetni, alá kellett írnia egy levelet, amelyben aláveti magát a keresztelésnek előforduló brutális tréfáknak. Mert ne gondoljátok ám, hogy eme tengeri keresztelésnél keztyűs kézbe bannak el az áldozattal. Engem már csak a kíváncsiság is felkelt, hogy az ívet aláírjam és a felmerült költségekhez 20 centávosslal hozzájáruljak.

Délután három óraker a ponyvából kúszott ölméteres kád már tele volt sós oceáni vízzel és az előkészületek is teljesen befejeződtek, mikor a hajó orrán megjelenő Neptun kíséretével, mintegy tudtára adta a kíváncsi néptömegnek, hogy az ünnepély kezdődik. Neptun, a tengerék istene földigérő hosszú csapószakállal piros, zöld palástjával, kezében szigonnyal, kísérete pedig, amely rendőri borbély papiruhás alakokból állott, tányérokkal, vedrekkel és dobokkal Jazz-Bandhoz hasonló zenével halad egészen a kádig, ahol a szertartásnak történnie kellett. Neptun tényleg, ki szintén a mukához illő díszben jelent meg, kezében az aláírt ívet olvassa és felszólítja az iv első aláíróját, hogy a kereszteléshez lépjen elő.

Az illető előlépett, persze fűrdőruhában és a tengerek istenének kísérei közül 4 rendőr kezeinel és lábainál fogva a kád párkányán elkészített deszkalapra fektette. Most Neptun felemeli jobb kezében tartott szigonnyát és jelenti hajónk átlépését a földgömb tulsó felére. Nagy örömrivágás hallatszik, különösen a spanyolok közt. A keresztelés kezdődik. A felfektetett urat mindenek előtt kikérdezik, hová megy, honnan jött, mi célból és mennyi időre, ezután előlép a borbély, ki egy hatalmas fa ollóval szinlegesen levágja a haját, utána pedig egy vederből, zablisztból és kukorica lisztből elkészült habbal bekeni képét, melyet egy lapáttól készült beretvával leszed, de csak úgy nagyjában és végül pedig a puderezés következik, mely puder különböző színű festékporból állott és mit egy rostaszitán keresztül hirtett az illető arcára, fejére.

Ha a keresztelendő nem viselkedett illetelmesen a kádban, feketére bekent matrózok egy-egy veder vizet lóditottak nyakába. Midőn ez megtörtént, a pap következik, ki földig érő papír palástjában kikent képpel, a tengerek istenének nevében egy pántlikás üvegből az illető fejére csorgatott olajjal megkeresztelte valamelyes állati vagy természeti nevet adva neki. Ugyanez történt velem is, és midőn a Hering név reám szállott, azon vettem észre magam, hogy a kádban elhelyezett négy fekete matróz jó meg

tubickotatott a vízben. Igen nagy élvezetet nyújt azonban a megkereszteltnek, mikor a végén ők keresztelhetik meg papjaikat és összes kíséreit. Ez ugyanis annyiból állott, hogy az 50—60 megkeresztelt férfi rárohant a Neptun társaságra és mindegyiket kivétel nélkül megfűrésztotte a most már piszkos színes vízben.

Brazília!

Napjaink egy-egy játéktól eltekintve, más különben egyhanguan tettek el és vártuk már hogy megpillanthassuk ama új hazát, amiről otthon oly szép meséket zengedeztek. November 29-én, csütörtökön délelőn 11 óraker pillantottuk meg Brazília partjait. Erősen kezdett dobogni szívem, közeledtem célom felé, de bármennyire vágyódtam meglátni, inkább szerettem volna még vagy 30 napot utazni a víz felületén anélkül, hogy szárazat lássak. November 30-án fél 6 óraker még sötétség volt, midőn hajónk Rio de Janeiro felé, Brazília fővárosának kikötője felé vette útját.

Végtelen hosszúságban, mint egy villógó lánc volt a város partja kiviágítva, alig hogy betértünk az öbölbe, ott találjuk szemünk előtt az amerikaiak de még talán az európaiak előtt is annyira ismeretes 390 méter magas hegycsúcsot vízből égnék meredve a Rau de Acuart (Cukorsüveg). Hogy milyen benyomást kelt az utashan ennek az öbölnek megpillantása szolgálon itt egyik írónak toltaból eredő leírás. »Rio öblének a megpillantása még arra az utazóra is, ki a földközi útján hozzászokott már az impozáns és elragadó helyi szépségekhez, még arra is olyan megdöbbentő, meglepő hatást teszen, mintha életében itt pillantaná meg először a tropikus világ bűbajos csodáit.«

Rio, európaiak temetője

A gyönyörű kék vízből kimeredő hegycsúcsok, villogó régi várromok leirhatatlanul hatnak az utasra. Azonban amilyen gyönyörű szép Rio öble, annyira igénytelen Rio maga össze-vissza épült uccáival. Rio, ahová közzülünk európaiak közül oly sok ember vándorolt ki, azt mondhatni, hogy az európaiak temetője. Amennyire vágyódik az ember Amerikába épp annyira elveszi kedvét az ottan maradástól Rio de Janeiro. A rioi néptömeg a hajón uralkodott jókedvet magával ragadta. Elvitte mert többé nem Európában, nem az Atlanti Ocean kihalt tengerén evezünk, hanem mert Délamerikában voltunk a nyomornak hazájában. Alig, hogy kikötöttünk, rengeteg kivándorló özönlötte el hajónkat és ugyszólva térdencsuszva kértek könyörögve kapitányunkat, hogy szállítsa el őket, akárhová, csak itt ne engedje őket meghalni. Ti európaiak, ti népeim, kik még nem voltatok Délamerikában, ti halgatóim, ti, kik csak Délamerika szépségeit ismeritek még, halgassatok meg engem. Nem akarok proféta lenni, sem senkit leendő utjáról lebeszélni, de halgassatok meg a braziliai kivándorlók életét. En nem Rioba, nem Braziliába szándékoztam utazni és ott maradni, de midőn a hajóról leszállva, a város szépségeit

Jókedve a munkához

csak az egészségesnek lehet és az egészség főfeltétele az egészséges fog.

Óvja meg fogait

és használja állandóan a

PEBECO-fogkrémet

Rendelje meg idejében.

PEBECO egészen kiváló szer, nem édeskés, nem iztelen, hanem erősen irritáló hatású és használata kiváló eredménnyel jár.

Ne felejtse el: PEBECO!

meg akartam tekinteni, már a hiénák körül fogtak, nemcsak engem, de vagy kétszázunkat. Körül fogtak, hogy mindenféle szép ígéretekkel csábítsanak a campra (mezei munkára), hogy egy pár hónap múlva mint az előbb említett kivándorlók én is

kuszva kérjek egy hajóskapitányt, hogy vigyen bárhová, csak itt ne engedjen meghalni.

Rio a jelenleg 1 és fél millió ember lakóvárosnak egyharmadát európai kivándorlók teszik ki és ottani statisztikai adatok szerint ebből az egyharmad európai kivándorló közül évente 3 ezer ember veszt életét máriában és sárgalázban, ezek csak az éghajlat áldozatai, de hol vannak a nyomorból szabadulni akarók áldozatai és öngyilkosok, hol vannak a campokon éhenhalt emberek ezrei? Ugye nem hiszitek, pedig ez így van és szeretném nektek bebizonyítani, jó erről szolgálon majd Filp Ernő bajtársam, Héjjasfávi postamester, ki hét hónapig szenvedte Brazília keserveit, ki ott élt és szenvedett és ki hazulról kapott pénzen jött vissza hazájába, vagy igazolásul szolgálon a Brassói Lapokban leközölt utleírás. A Magyarok Gyebenája, amelynek én is igazolom minden sorát. En majd leírom Buenos Airesben átért szenvedéseim hosszú sorozatát.

Fábry Oszkár szabadiábra helyezték

A Bacher-ügy újabb fejleményei

BUDAPEST. (A Brassói Lapok tudósítójától.) A vádtanács tegnapi ülésén Fábry Oszkárnak, a Concordia malom letartóztatott igazgatójának a szabadiábra helyezését rendelte el, azzal az indoklással, hogy Fábry ellen feljelentés nem érkezett az esetleges kárra sokszoros fedezet van, szökéstől viszont nincs ok tartani, mert rendes lakása és foglalkozása van.

A Magyarország közlése szerint Laren, az Angol-Osztrák bank igazgatója nyilatkozott a lap londoni tudósítójának, amelyben hangoztatta, hogy a Victoria londoni üzletfeleit Bacher letartóztatása meglepte. Nem igaz — mondotta Laren — hogy Bacher az angol hitelezők kívánságára tartóztatták le. Az ügyek lebonyolítására talán kedvezőbb lett volna, ha a feltűnést keltő intézkedéseket nem léptették volna életbe. A hitelezők valósággal meglepettek ama hírekben, amelyek a Victorianál fennálló szabadiábraanságokról szólnak, mert ha ezek igazak, akkor ez megzavarná a szanálás sima lebonyolításába vetett bizalmat. Ama váddal szemben, hogy Bacher a másfélmillió fontos köldönügyet terhes feltételek köztötte volna meg Laren hangoztatja, hogy ugyanakkor kedvezőbb feltételekkel a német piacra is helyezték ki jelentékeny összegeket. Bacher nem kapott személyi provizórt, az angol hitelezőket e tekintetben semmi vád sem érheti.

H I R E K

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden munkanapon az esti órákban.
Az előfizetésre vonatkozó tudnivalók az első oldalon, a lap fején olvashatók.
Hirdetések vagy közvetlenül a kiadóhivatalhoz küldendő, vagy pedig bármelyik hirdetési iroda vagy bizományosunk útján is feladhatók.
A * -gal megjelölt közlemények díjazás alá esnek.

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla.

A Brassói Lapok nyomdavidálatának kiadása

A Brassói Lapok egyes példányainak ára (Bukarestben is) 5 lej, vasárnap 6 lej; Ausztriában 30 garas, Csehszlovákiában 1 cK., Jugoszláviában 2 dinár, Magyarországon 2000 m. K., Franciaországban 50 centimes, egyebütt 6 lej értékű valuta.

Szombat, július 10.

Kat.: Amália. — Prot.: Amália. —
Görög: Leonc vértanu. — izr.: 5686.
Thamusz 27. — A nap: 4.42—19.59.
— Hold: újhód 11-én 10.27 órakor.

Időjárás: Zivataros esők várhatók egyelőre lényegtelen hőváltozással.

Július 1.

Kérjük azokat a tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetése július 1-én lejárt, hogy előfizetésük megújításáról idejekorán gondoskodjanak, nehogy a posta utalványok késedelmes beérkezése miatt a lapküldés megakadon.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre 1000 Lei

Félévre 520 "

Negyedévre 270 "

Egy hónapra 100 "

Tisztelettel:

Brassói Lapok kiadóhivatala

Katonai lázadás a zsold miatt Azerbadzsánban

LONDON. A Matin teheráni tudósítójának jelentése szerint Azerbadzsánban és Koraszánban katonai lázadás tört ki a zsoldfizetés elmaradása miatt. A lázadást hamarosan sikerült leverni.

Aláírták a cseh vámtarifát módosító törvényt

PRAGA. Massaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke aláírta azt a június 22-én kelt törvényt, amely részben módosítja a csehszlovák vámterületet és a vámtarifára vonatkozó eddigi törvényt és egyben megállapítja a külfölddel való kereskedelmi viszony rendezésére vonatkozó feltételeket.

A hadügyminisztérium átvette a sepsiszentgyörgyi lövőtérnek szánt területet

SEPSISZENTGYÖRGY. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Már több ízben számoltunk arról a Brassói Lapok a vármegyei kisajátító bizottság és a felsőbb agrár reform bizottságoknak azzal az eljárásával, amelylyel nagyobb területeket vontak el az árkosi gazdálkodóktól, a sepsiszentgyörgyi várostól és a református egyháztól és felhasználták katonai lövőtérnek.

A hosszas és hiábavaló küzdelemnek mégis csak az lett a vége, hogy a vármegyei kisajátítási bizottság 88—1925. számú határozatával a hadügyminisztériumnak birtokba adalott Sepsiszentgyörgy várostól kisajátított 35 hold és 1350 négyszögöl, a református egyháztól 55 hold és 1350 négyszögöl területet. Ezen kisajátított rész kiterjed az «Órkő» és «Bíróné» északi részére, nyugati határa metszi (harántolja) a régi és új sugási utat, az újonnan kiirtott határnyilas vonala mellett, követően ezután a régi sugási utat s a Piliske és Sikó hegyek hágyóját. Ezeket a területeket ezután a legelést is megtiltották. Az erdő megőrzése a katonai szervekre van bízva, akik a vétek ellen az érvényben levő szabályok szerint fognak eljárni.

Ugy a sepsiszentgyörgyi, mint az árkosi területeket ezután kizárólag lövőtérnek fogják használni. Nyert értesüléseink szerint

Caillaux expozéjának óriási sikere volt

Az új pénzügyminiszter javaslatait a leglogikusabb pénzügyi alkotásnak tekintik

PARIS. (A Brassói Lapok tudósítójától.) Valamennyi párisi lap ma reggeli száma hosszú cikkben foglalkozik Caillaux pénzügyminiszter tegnapi expozéjával, s a lapok véleménye abban mind megegyezik, hogy Caillaux beszédének nyíltsága és bátorsága nagy hatással volt a hallgatóságra, s annak nyomán az a vélemény alakult ki, hogy a kormány most már a szükséges többséget akkor is megkapja, ha a szocialisták ellenzéki magatartást tanúsítanak.

A jobboldali Figaro gratulál Caillauxnak nyíltságáért, s Caillauxnak azt az ígéretét, hogy semmit sem fog tenni a kamara nélkül, úgy magyarázza, hogy a kormánynak nincs szándékában pénzügyi diktatúrát teremteni. Az Echo de Paris a leglogikusabb pénzügyi alkotásnak mondja Caillaux javaslatait, s kijelenti, hogy azokat feltétel nélkül el kell fogadni. A Journal Industrielle szerint végre megjelent a parlamenti piszkok ketrecében szuggesztív erejével a kamara va'a-

mennyi pártját lebilincselő oroszlánszelidítő.

A francia kamara egyébként foglalkozott a jobboldali radikális Bouillon képviselő interpellációjával, amelyet az amerikai egyezményről mondott, s amely ellen az interpelláló elsőnek tiltakozott. Szerinte az egyezmény veszedelme az adósság nagysága és a biztonsági záradék hiánya. Olaszország hetven százalékos csökkentést ért el, míg Franciaország csak ötvenet. Az interpellációra Briand kijelentette, hogy a kormány elő fogja terjeszteni a parlamentnek az adósság eredetéről és annak a szövetséges hatalmakhoz arányított felosztásáról szóló iratokat. Hangsúlyozta Briand azt is, hogy az adósságok rendezése nélkül a szanalás lehetetlen. Angliával a tárgyalások közvetlen befejezés előtt állanak.

A francia kormány tegnap sürgős minisztertanácsot tartott, amelyen a fizetésük miatt országszerte forrongó közalkalmazottak helyzetével foglalkozott.

azonban a még mindig elégtelenséket kárpótolni fogják annál is inkább, mivel a katonai hatóságok erre nézve hajlandóságot mutatnak és kijelentették, miszerint a lövőtér részére kisajátított földek helyébe más helyen megfelelő területet adnak cserébe.

— A budapesti sakkverseny. A budapesti nemzetközi sakkverseny tegnapi fordulóján a következő eredmények voltak: Monticelli nyert Prokesch ellen, Yates Steiner ellen, Tartakower Takács ellen. A vegyes versenyen Walter (Pozsony) nyert Rejfir (Prága) ellen.

— Véndiák találkozó a Mikó-kollegiumban. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A sepsiszentgyörgyi református Székely Mikó kollegium előjárósága július 12-én, hétfőn délelőtt 10 órakor a kollegium dísztermében vendiák találkozóra hívta össze a kollegium összes volt növendékeit. E vendiák találkozó kizárólagos célja a Mikó-kollegium polgári leányiskolájának életrehívása. E célból a kollegium előjárósága és tanári kara gyönyörű felhívást küldött szét a volt diákokhoz, s annak a reményének ad kifejezés, hogy miként a székely ősök áldozatkész sége megteremtette a kollegiumot, úgy a mai generáció szintén hajlékot épít, olthat emel székely anyák számkára.

— Meghalt a Révai Testvérek cég alapítója. Budapestről jelenti: Révai Mór János a Révai Testvérek könyvkiadó cég megalapítója tegnap hatvanhat éves korában meghalt. Révai Mór már hosszabb ideje asztmában szenvedett, legutóbb tüdőgyulladást kapott, ami halálát okozta.

Hölgyeknek nyáron a RAPIDOL

hygienikus izzadás elleni szer használata tisztítás és jótétemény. RAPIDOL megakadályozza a hónalj, láb és kezek túlerős izzadását, erősíti a bőr sejtjeit és azt puhává és simává teszi. Diszkrét levendula illata van. Hatása tökéletes.

Ára üvegenként 45 lej. Kapható drogériákban és gyógyszerárakban. Ha nem, úgy rendeljen családi csomagolásban három üveget utánvét mellett, ára 130.— lej. A szétküldés ebben az esetben teljesen díjtalanul és portómentesen történik, a belföld bármely postahivatalához, Farmax Braşov, Postafiók 53 utján.

Vezérképviselő: AMPHORA R.-T. Braşov.

— Tréfából keresztelték barátságának a lábát. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Meggondolatlan könnyelműségből súlyos szerencsétlenség történt ma Marosvásárhelyen Sebestyén István kőfaragó és Szabó József mechanikus együtt laktak a Katona József utca 7. szám alatt. Tegnap este otthon tréfáztak egymással. Szabó kezébe vette revolverét, de nem tudta, hogy az meg volt töltve. Tréfásan ráfogta barátjára, hogy most lefog. A revolver elsült és annak golyója Sebestyén lábába furódott. A súlyosan sebesült kőfaragó segédet kórházba szállították.

— A Hétfalusi Nőegylet nyári mulatósága. A jótékony és kultura nehéz, de áldásos munkáját végző Hétfalusi Nőegylet július hó 11-én, vasárnap délután és este jótékonycélu nyári táncmulatságot rendez Csernátfaluban a Papp-féle sörkertben. Pompás ételek és italokról a rendezőség gondoskodik, Pataki Feri barátja pedig a jókedvet biztosítja. A brassói vendégek részére autóbusz fog rendelkezésre állni.

— A Hortobágyon ismét sáskajárás van. Debrecenből jelenti: A marokkói sáska az idén is megjelent a Hortobágyon de a tavalyihoz mérten csak szörványosan, úgy, hogy nagyobb kártól nem kell tartani.

— Párisban nem fizetnek házbért. Párisi jelentés szerint a párisi lakók megtagadták a házbérfizetést és az új lakbértörvény, azonnali visszavonását követelik.

— Róka volt prefektus elővezetését rendelte el a törvényszék. Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: A sepsiszentgyörgyi törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta volna Róka Vince volt prefektus, Talangescu István és társai ellen azt a bűnvádi perimelyet, többben azért indították ellenük, hogy hivatalos hatalommal visszaéltek, törvényellenesen letartóztattak és többrendbeli verekezés értelmű szerzői voltak. Mivel azonban a védlottak immár a másodszori beidézés dacára sem jelentek meg, a bűntörvényszék második szekciója elrendeli mindannyikuk ellen az elővezetést.

— Dick Jakabot letartóztatták. Kolozsvárról jelenti: Kínos szenzációt keltett a kolozsvári kereskedők körében Dick Jakab textiláru kereskedő, jelenleg a United cég tulajdonosának letartóztatása. Dick Tordáról került Kolozsvárra, üzletet nyitott, cégét több ízben variálta, hogy a hitelezőket kijátsza. Üzelméletét régóta folytatja, de az igazságszolgáltatást eddig mindig kikerülte. Tegnap — amint azt a Brassói Lapok is jelentette — vizsgálót indítottak ellene, mert feljelentették, hogy bizományi árut adott el, de eladott bűről foglalt árut is, s fedezeti váltókat saját céljaira használt fel. Ma délután feltűzenkeftőkor Bireescu ügyész rendelkezése letartóztatták.

— **Robinson detektívet nem tartóztatták le.** Néhány nap előtt sajnálatos tévedés alapján megírjuk, hogy Robinson nagyváradi detektívet letartóztatták. Mivel megállapítottuk, hogy a Robinson detektív letartóztatásáról szóló hír súlyos félreértés következtében került lapunkba, azt a legnagyobb készséggel helyreigazítjuk.

— **Egy tisztiszolga erkölcstelen merényletet követett el egy három éves kis leány ellen.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Tegnap délelőtt tizenegy órakor egy tisztiszolga erkölcstelen merényletet követett el egy örmester három és fél éves ártatlan kis leánykáján. Egy kis fiu észrevette a tisztiszolga aljas merényletét és kimentette a jajgató kis leányt a bestiális katona kezéből. A tisztiszolgát letartóztatták.

— **A Száva és a Duna tovább emelkedik.** Belgrádból táviratozzák: A Száva és a Duna vize előtörtte Apatint s a várost részben ki kellett üríteni. Kiszáradt a helyi állam ibirtok nagyrészt is. — Uzonovics miniszterelnök tegnap Veljesbe érkezett, ahol azonnal a királynál jelentkezett kiharátgatásra, akinek kizárólag az árvízkatasztrófa ügyeiről és a nyújtandó segélyekről tett jelentést.

— **Ezeréves ékirásos sziklatömböt találtak Amerikában.** Newyorkból jelentik: Spaleonban Washington államban egy ezeréves sziklatömböt találtak. Obsion norvég tanár megfejtette a felirást, mely elmondja, hogy mintegy ezer év előtt egy kis Wicking csapat kötött ki a parton és nehéz harcot vívott az indiánusokkal.

— **Bécsben nem szabad nyitott ablak mellett zongorázni.** Bécsből jelentik: Schober rendőrfőnök rendeletet adott ki melyben elrendeli, hogy nyitott ablak mellett nem szabad zongorázni és gramofonozni. Egy másik rendelettel idegen nyelven beszélő rendőröket állít szolgálatba Bécs utcáin a rendőrfőnök és ezeken a rendőrökön nikkeltábla jelzés lesz.

— **Esperantó tanfolyam Brassóban.** Téves dátum közlés helyreigazításával közöljük az érdeklődőkkel, hogy az Esperantó nyelvoktatás a férfiaknak folyó hó 9-én pénteken este 7 órakor kezdődik a rom. kath. főgimnázium VI. o. tantermében. Ezentul a férfiak órái minden hétfőn, szerdán, és pénteken este 7 órától 8 óráig a gimnáziumban; a nők hétfőn csütörtökön és szombaton ugyan csak 7-től 8-ig a református szeretetház polgári iskolájának IV. osztályu tantermében lesznek.

— **Felakasztotta magát egy sepsiszentgyörgyi iparos.** Sepsiszentgyörgyi tudósítónk jelenti: Éltes István hatvanéves borbélymester ma délelőtti lakásán felakasztotta magát. Tettének oka ismeretlen. A rendőrség megindította a nyomozást.

(*) **Bikszád gyógyfürdő nyitva** június hó 1-től. Ivókúra, meleg ásványvíz és szénasavas fürdők, hidegvíz gyógyintézet és inhalatórium. Elsőrangú orvosi szaktekintélyek által javítva van a légzőszervek, gyomor és bél hurutos megbetegedései ellen, nemkülönbön hólyag, vese és epebajokná, valamint sárgaság, kerek gyomorfekély, esetekben. Szobák még július hóra előjegyezhetők. Állandó fürdőorvos. Mérsékelt árú konyha, diétás betegeknek is. Bármily felvilágosítást készséggel nyújt a fürdő igazgatóság Baia Bicsád (Bikszád-fürdő) Jud. Satmar.

(*) **Kérelmek az Első Romániai Temetést Biztosító Társaság felei,** hogy esedékes díjaikat június hóra most és azután minden hó végével irodánkban Lópiac 1. szám alatt befizetni sziveskedjenek. miután pénzbeszedünk a felhagyozott munkánk miatt későn jutnak el minden tagunkhoz. Egy-szersmind értesítjük a t. közönséget, hogy Schneider Vilmos úrtól ügynöki megbízásunkat visszavontuk és részünkre sem pénzt sem újabb tagokat biztosításra nem vehet fel.

(*) **Közönségtalálkozás.** Mindazoknak, akik lejegyeztek jó férjem és édes apánkat. Dandjuk Emilnek temetésén résztvettek. De különösen a CFR futóház alkalmazottainak és főnökeinek hálás köszönetet mond a gyászoló család.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Csütörtök: Dolly. Lendvay Böske a kolozsvári Magyar Színház szubrettprimadonnájának vendég felléptével.

Péntek: Szeretni. R. Farkas Ida jutalomjátéka.

Szombat: Hejehuja báró. Felhő Ervin jutalomjátéka.

A színházi iroda hírei:

Lendvay Böske játsza ma este a Dollyt. A kolozsvári Magyar Színház temperamentumos szubrett-primadonnája Lendvay Böske játszik ma este nálunk. A kitűnő szubrett a Dolly címszerepében mutatkozik be a brassói közönségnek és bizonyos, hogy nagyon-nagy sikert fog aratni. Lendvay Böske ma a legnépszerűbb erdélyi szubrettek egyike, tele tűzzel, temperamentummal, nagyszerű színész, szép hangja van, kitűnően táncol, szóval felszerelve mindazokkal a kellékekkel, amelyek igazi szubretté avatják. Lendvay Bösken kívül Felhő Ervin, Ross Jenő, Gál Piri, Csóka; Örvössy és Hevessi játszik a főszerepeket.

Felhő Ervin jutalomjátéka. Talán a színtársulat egyetlen tagja sem szerzett annyi derűs órát a brassói közönségnek, mint Felhő Ervin a társulati nagyszerű táncoskomikusa. Az egész szezonon keresztül láttuk estéről-estére a színpadon; kifogyhatatlan volt mókáiból s igazán butánatot elfelejtettünk ha megjelent a deszkákon. Sikereinek jelentős állomása volt Brassó, ahol — mint mindenütt — már az első napokban szeretetbe fogadta a közönség és ez a szeretet, ha lehetséges a szezon végére megsokszorozódott. Felhő Ervin igazi, vérbeli színész, aki csak a közönségért él, dolgozik és mindene a színpad. Közel, három hónapos szezon után elérkezett Felhő Ervin jutalomjátéka. Szombaton este egyik legnagyszerűbb szerepében a Hejehuja báróban lép fel a kitűnő táncos komikus, s bizonyos, hogy a közönség méltó módon fogja leróni háláját kedvencével szemben.

SPORT

(x) **Bíróvizsga.** A B. B. értesíti a helybeli és vidéki bírójelölteteket, hogy a bíróvizsgák f. hó 10 és 11-én lesznek. A bírójelöltek 10-én (szombaton) este 6 órakor a Redout vadásztérmeben jelentkezni kötelesek.

(x) **Galambblövő verseny Nagybanán.** Július 11-én, vasárnap az nagybanányi „Ignis” vadásztársaság a sportklubbal egyetemben élő és aszfalt galambblövő versenyt rendez. 200 lej személyenkénti nevezéssel. Nevezési határidő július 10. A nevezések Ketney Zoltán lövészakosztály vezetőnél történnek. Kezdeté vasárnap délelőtti 10 órakor folytatódagosan: 1. 10 egyes aszfalt galambokra. 2. 3 egyes élő galambokra. 3. 6 páros aszfalt galambokra. 4. Poul élő galambokra. 5. Vigasz verseny. Valamennyi versenyszám 3 díjjal jutalmazva, a vigasz versenyt kivéve.

(x) **A petrozsényi bányász atlétikai klub atlétikai versenyel.** A petrozsényi bányász atlétikai klub (Clubul atletic a Minelor „Petrosani”) augusztus 1-én a nagybanányi pályáján atlétikai versenyeket rendez, amelyen a Winkler díj kerül kiosztásra. A verseny programja: 100 méteres síkfutás, súlydobás, 800 méteres síkfutás, magasugrás, 4x10 méteres staféta, díszkosztetés, 1500 méteres síkfutás, lándzsadobás, 400 méteres síkfutás, távolugrás, 5000 méteres síkfutás, rudugrás, olimpiai staféta. A verseny kezdete délután 3 órakor. — A versenyt a FSSR szabályai szerint folytatják le s azon részt vehet minden igazolt játékos. Jelentkezési díj személyenként 50 lej. Jelentkezni július 24-ig lehet Aurel Sinea, Petrosani címen. Jelentkezések, amelyekhez a díj nincs mellékelve, nem vételnek figyelembe. Az az egyesület, amely a legtöbb pontot szerzi, nyeri el az 1926. évi Winkler-díjat. Minden egyesület jelentse be, hogy

hány taggal vesz részt a versenyen, hogy az ingyenes elszállásoláshoz a kellő időben gondoskodni lehessen.

(x) **Kék versenyek részt a magyarok közül a párisi olimpiai versenyen.** Budapestről táviratozzák, hogy július tizenegyedikén Párisban megtartandó olimpiai versenyen a magyar atléták közül Darányi Karlovics, Egry, Püspöky és Orbán, valamint Bárányfal az élén a magyar vízipólo csapat vesznek részt.

MEZŐGAZDASÁG

Gabona gumós és szálas takarmány piac.

Külföld.

Bécs, per 100 kr. beleértve áruforgalmi adót, vám nélkül. Buza 47.50—51, rozs 27.50—28, sörárpa 35—38, takarmányárpa 30—33, szemes tengeri 24.50—33.

Prága, Cseh kor, per 100 kgr. Buza 225—238, rozs 143—148, sörárpa 145—149, zab 148—153, lencse 450—560, szemes tengeri 106—118, fehér bab 130—170.

Budapest, magyar kor, per 1 kgr. Buza 4250—4375, rozs 2375—2400, takarmányárpa 2350—2460, zab 2850—2900, szemes tengeri 2325—2350.

Zágráb, Dinár per 100 kgr. Buza 332.50—337.50, rozs 170—175, takarmányárpa 155—160, zab 185—190, szemes tengeri 150—155.

Külföldi ártatvásárok.

Bécs. Központi marhavásár: Szt. Marx Arak kgr-ként, osztrák S. Okör 1.20—1.60, bika 1.10—1.45, tehén 1.20—1.30, vágó marha 0.70—1.03, ökör, tehén és vágómarha változatlan volt, csak a bika ára emelkedett kgr-ként 5 garassal. Hus sertés 2.20, zsirnak való sertés 1.80—2.10, sertés forgalom lanyha.

Prága. Arak Ck. per kgr. Okör 4—7, prima 7.25—7.50, bika 5.25—7, tehén 3—7.25, üsző 5.25—9, sertés 9—14.50, borju 7—11.50.

Budapest. Arak magyar kor. per kgr. Bika 11.500—12500, kivételesen 113000, II. 9000—11000, ökör I. 11500—12500, kivételesen 13500, II. 9000—11000, III. 7000—9000, tehén I. 11000—12500, kivételesen 13000, vágómarha 4000—6000, kborju 11000—13000, forgalom vontatott. Sertés hízott urasági 17000—17250, sertés könnyű 14000—15500, öreg 15000—15500, sertés szedett I. 15000—16250, könnyű 13000—14000, öreg 14000—14750, angol hus sertés 16000—19000, szalonna 21000—21500, zsír 26500—27000, hus 16000—20000.

Zágráb, arak dinár per kgr. I. ökör 9—11, II. 7—8, III. 5.50—6.50, borju 6—8, süldő 1 éves 9.50—11, sovány sertés 10—11.50, hízott 12—13, nehéz ígás 16 párja 7000—12000, koci 16 8000—13000, könnyű 6500—9000.

(—) **Galaci terményárak.** Galaci tudósítónk jelenti: Az itteni terménypiacon az ártagos árak a következők: Új rozs, 59 kgr-mos, 5 százalékos idegenanyag, galaci kikötőben átadva, szeptember 15-iki szállításra vagonja 52 ezer lej. Zab, 10 napi átadásra, kikötőben 58 ezer lej vagonja, rozs, 62 kilogrammos 5 százalékos idegenanyag, dokkban átadva, augusztus végéig 52500 lej, buza 77 kgr-mos 3 százalékos idegenanyag, galaci kikötőben, szállítandó augusztusban 90 ezer lej, vegyes tengeri 57650 lej, kikötői s azonnali átadásra; tengeri szeptember 30-iki átadásra 47500 lej, rozs 6 százalékos idegenanyaggal 53 ezer lej, kendermag 62 százalékos 62 ezer lej.

(—) **A Csehszlovákiába szállított terményekhez is kell csatolni származási bizonyítványt.** Bukaresti jelentés szerint az államvasutak vezérősege rendeletet adott ki, mely szerint a Csehszlovákiába feladott termények mellé, buza, tengeri rozs; zab s más termények liszt és termékei, hüvelyesek és maláták küldemények mellé származási bizonyítványt is kell csatolni. A bizonyítványt a kereskedelmi és iparkamarák állítják ki s a csehszlovák konzulátusok álltamozzák. E bizonyítványok adatait a feladó bevezeti a fuvarlevélbe is s a bizonyítványok elválaszthatatlanul odafűzendők a fuvarlevél mellé. A származási bizonyítványok hiányának az lesz a következménye, hogy a csehszlovák határolások a szállítmányokat visszautasítják.

A hirdető meg fogja Önnek köszönni, ha megrendeléseknél vagy érdeklődéseknél megnevezi a Brassói Lapokat.

KÖZGAZDASÁG

Közgazdasági rémregény . . .

Bratianu Vintila aranyparításra akarja emelni a lej árfolyamát — Vagy csak Lepadatut akarja megbuktatni? — Az örök pénzügyminiszter lázálmai

BRASSO. (A Brassói Lapok tudósítójától) Benfeütes körökben arról beszélnek, s egyes bukaresti lapok olyértékmű híreket közölnek, hogy a kormány, a Nemzeti Bank, valamint a liberális párt egykori pénzügyminisztere, Bratianu Vintila között valutáris megállapodás jött létre. Ha igaz, ezeknek az eseményeknek a jelentőségei senkisésem becsülhetetlenül kevésre, mert az örök pénzügyminiszter itt végre a román állammat és a Banca Nationalăval egyenrangú félként jelentkezik. Ami az ő ambíciói mellett érthető is.

Az egyezmény állítólag a következő alapon jött létre: A Nemzeti Bank megállapítja s fenntartja a lejnek állandó árfolyamát; olyan árfolyamon, mely egyelőre a három szerződő fél titka. A Nemzeti Bank, hogy megszerezze azt a lejmennyiséget, melyre a vizaműveleteihez szüksége van, leszállítja 20 százalékkal a magánbankoknak engedélyezett hitelek s felhasználja azokat az összegeket is e célra, melyeket az állam fog befizetni a Nemzeti Banknál fennálló adóssága törlesztésére.

Ha e művelet megvalósul, lényegileg nem jelent mást, mint egy lépést a lej értékének emelése felé. Ha a magánbankok részére engedélyezett hitelet 20 százalékkal megszorítják ebből két milliárd lej folyik be a Nemzeti Bankhoz. Ehhez az összeghez járul még a állami adósság törlesztésére fizetett hányad is ami 600 millió lejt tesz ki évente. Ezt az egész pénzt újból forgalomba helyezik; azonban nem kihitelezés útján, leszállítással hanem pénzcseré útján, devizák vásárlásával.

A mai teljes bankjegykibocsátás tehát a mostani fedezete mellett újabb fedezetet nyerne, amely három millió angol fontnál illetőleg 75 millió aranylejnél többet tenne ki.

Ennek a pénzügyi műveletnek, még ha sikerülne is, nem volna sok értelme, ha a tervezet szerzőinek gondolatában nem foglalta helyet e művelet megismétlése és pedig bizonyos időközönként, míg nem nyerne az

egész kibocsátott bankjegymennyiség aranyfedezetet és pedig minél magasabb lejkurzus mellett mindaddig, amíg a lej el nem éri aranyértékét és egy angol font újra 25 lej és 22 bani nem lesz.

Igy tehát mindabból, amit beszéltek és amit irtak nálunk és másutt is, az értékátvándosításról, az állam fenti három hatalmasságának megegyezése révén következetes értékemelési határozat lett. Ha ez a határozat bírói jellegű határozat volna, melyet, ha végleges, akár jó, akár rossz végre kellene hajtani, nem volna mit mondjunk ellene. Azonban gazdasági kérdésben, bármennyire harcias is a határozatot kimondó érdekcsoport, ezek a határozatok nem hajthatók végre, ha ellentétben állanak a természetes törvényekkel, melyek a művelt államok életét irányítják.

Igy biztosra vehetjük, hogy ez az állítólagos határozat semmit sem ér, mert nem vihető keresztül s ilyen kísérletezésnek nem is lesz más eredménye, minthogy még súlyosabbá teszi a mai gazdasági helyzetet.

Nincs olyan pénzintézet, amely, ha egyszer visszleszállítja a lejnek állandó árfolyamát a Nemzeti Banknál visszafizethesse kölcsönzött összeg 20 százalékat. De még ha ez a pénz befolyyna is, alacsony árfolyam esetén megállapítása a Nemzeti Bank, még addig sem jut el, hogy pénzügyi műveletét elkezdhesse. Mert a mezőgazdák és általában a termelők inkább választják az az előnyösebb módot, hogy nem fizetik ki adósságaikat; semmint hogy veszteséggel adják el terményeiket. Így a kivétel megál a lej pedig emelkedés helyett esni fog.

Az értékemelési kísérletezésnek tehát a kamatok fantasztikus emelkedése lesz a közvetlen eredménye s új drágasági hullám a közvetkezménye.

Végeredményben csak egyre vagyunk kíváncsiak: miért valorizálta Vintila a lejt egész működése alatt csak lefelé és miért jött rá épen most, az egyetlen üdvöztető megoldásra?

Milyen eljárás szerint állapítják meg a forgalmi adót?

A fenti rendelkezések csakis azoknál az adózóknál alkalmazandók, kik ily irányú kérvényt adnak be az illetékes pénzügyigazgatóságokhoz.

A kérvény az adózó nyilatkozatát tartalmazza, melyben az bejelenti, hogy a forgalmazott összeget is.

Az általános összegre szóló kéréseket a jelen rendeletről számitott 25 napon belül kell beadni a folyó évre,

a következő évekre pedig január hó folyamán.

Ha valamelyik adózó beadta már kérését, hogy fix összeg után adóztassék meg, ezt a kérést nem vonhatja többé vissza s köteles megfizetni a részére véglegesen megállapított adót.

Ha a bejelentett forgalmi összeg nem felel meg a valóságnak, a fenti rendelkezések értelmében kell az adókivetéseknél eljárni.

Azokat, kik ilyen kérést adtak be, együttesen megidézik az adóhivatalhoz.

Az így megállapított adó végleges jellegű s a következő hónap elsőjéig kezdve lép életbe s a folyó év végéig változatlan marad, míg a jövő év lején újól meg kell állapítani az állandó adót az egész évre.

Az adó összegét és a fizetési határidőket be kell venni a tárgyalási jegyzőkönyvbe.

A forgalmi adó havonta fizetendő

A fizetést havonként kell eszközölni a forgalmi adóról szóló törvény végrehajtási utasításában adott utasítások határidejéig.

Kivételt csak azoknak tesznek, kiknek havonta 25 lejnél kisebb összeget kell fizetniük. Ezek évharmadonként fizethetik adójukat.

A fenti munkálatokat a székvárosokban a pénzügyi alfelügyelők, szolgálati főnökök, vagy osztályfőnökök végzik, a többi helységben pedig az alfelügyelők és pénzügyi ellenőrök, kiket a pénzügyigazgató e célra kijelöl. A kijelölt tisztviselőknek e munkálatoknál az illetékes perceptorok segítséget nyújtanak.

A MAI PÉNZPIAC

Csütörtök, július 8.

A világpiacon: Az olasz lira és francia frank zuhan, a többi árfolyamnak gyengébb hullámozás.

A belvárosi piacon: A szilárduló irányzat még mindig tart. Délben: egy svájci frank 42.70 lej, egy dollár 220 lej, egy olasz lira 7.80 lej, egy német márká 52.75 lej, egy dinár 3.87 lej, egy angol font 1071 lej, egy francia frank 5.78 lej, egy cseh korona 6.54 lej, egy osztrák schilling 31.25 lej, egy lejért 323 magyar korona.

Zürich. Devizák (zárjelekben a tegnapi zárlattól való eltérések). Nyitási árfolyamok svájci frankban: száz német márká 122.95 (+7 és fél), egy dollár 5.16 és fél (+egynegyed), egy angol font 25.12 és fél (+fél), száz francia frank 13.45 (-40), száz olasz lira 17.22 és fél (-48 és fél), száz cseh korona 15.30 (-fél), száz dinár 9.14 (-egynegyed), száz leva 8.72 és fél, száz lej 2.42 és fél, tízezer magyar korona 0.7220 (-10), tízezer osztrák korona 0.73.

Budapesti értéktőzsde. Szerdán tartott árfolyamok. Zárati árfolyamok ezresekben: Magyar Hite 259, Osztrák Hite 127, Salgó 430, Rima 116, Délvasút 110, Almamvasút 300, Kohó 195, Atlantika 4, Ganz-Danubius 1280, Kőszén 3555, Papiripar 20, Nasici 1210, Szlavónia 36, Földhitebank 152, Viktória malom 21.75, Kereskedelmi Hitebank 12.5, Pesti Magyar Kereskedelmi 850, Beocsini 1050, Urikányi 1120, Láng 74, Lipták 26, Schlick 60, Brassói 328, Zabolai 24, Cukoripar 1370, Klotild 14, Temesi szesz 350, Hungária műtrágya 99, Olasz-Bank 21.5, Angol-Magyar 31, Leszállító 60, Magyar-Cseh 9.5, Nova 268.5, Kronberger 1.2, Csáky 5, Izzó 790, Magnezit 800, Viktória butor 1.1, Ofa 530, Malomsoky 4, Pesti Hazai 1479, Fegyver 320.

Új rendelet a kisiparosok és kiskereskedők forgalmi adójára

Hogy állapítják meg és hogy fizetik a forgalmi adót? — Az általánnyra szóló megállapításokat huszonöt napon belül lehet kérni

BRASSO. (A Brassói Lapok tudósítójától) A pénzügyminiszter újabb körrendeletet adott ki, melyet a forgalmi adó kivételére vonatkozó 1926. évi 2507 számú rendeletben foglalt utasításokat a végrehajtás módosatai ra megadja.

A kiadott rendelet szerint kisadófizetők azok a kereskedők és iparosok, akik egy százalékos forgalmi adót fizetnek közsegekben és városokban egyaránt, akiknek az évi forgalma azonban nem haladja meg a 400000 lejt; nem tartoznak ide a szövetkezetek, sem a többi társaságok, mert ezek kereskedelmi ügyleteik természeténél fogva bármilyenek is üzleikörük tartoznak rendszeres könyvelést vezetni.

Az adó alapját azokra az adózókra nézve, akik rendszeres könyvelést vezetnek, úgy kell kiszámítani, hogy annak, aki 1925. január 1 óta üzi iparát, az év folyamán elért forgalma középátlányosát veszik alapul. Aki ellenben kevesebb ideig, de legalább három hónapig folytatta üzemet, azoknál ezeknek a hónapoknak középátlányosa veendő a forgalmi adó kivételénél alapul.

Abban az esetben, ha nem ezt a forgalmi adót állapították meg az adókivetésnél az évi bizottságok, a forgalmi adó alapjául az a forgalmi összeg veendő, melyet a bizottság állapított meg a megadóztatás alkalmával.

Hogyan állapítják meg a forgalmazott összeget?

Azoknál az adózóknál, kiknek nincs forgalmi adó regiszterük, s a kereskedelmi törvény által előírt könyveik nincsenek teljesen

rendben, tehát akiknek nincsen rendszeres könyvvezetésük az elért forgalmat annak az adóalapnak a figyelembevételével állapítják meg, amelyet az adóbizottságok megállapítottak. Ennek az adóalapnak ötszörösét veszik oly üzletekben, melyekben élelmiszerek kivételével bármit árúznak. Négyzeresét üzletek né, melyek fűszert hentesárut árúznak; háromszorosát kell venni olyan iparosoknál, kiknek üzletük és munkásaik vannak, s 1.5 saját anyagukkal dolgoznak, kétszeresét azoknál a mestereknél, kiknek üzletük és munkásaik vannak és akik mások nyers anyagával dolgoznak: a nyersjövédelmekkel kell azoknak venni a forgalmi adót azoknál az iparosoknál, kik szintén idegen anyagokat dolgoznak fel, de nincsenek munkásaik.

Ha e rendszer szerint a kiszámított forgalmi adó nagyobb lenne annál, mint ami a fél évi átlag vételeit forgalmi adó lajstromokból kitűnik, a pénzügyigazgató az érdekeltek kérelmére az ilyen eseteket az évi egyenes adó kivételére alkotott bizottságok elé viheti, amelyek a körülmények mérlegelése alapján ettől eltérő összeget állapíthatnak meg.

Abban az esetben, ha a fenti bizottság nincsen összehívva az egyenes adók kivételére, a pénzügyigazgató ideiglenesen megállapíthatja a forgalmazott összegeket ezekben az esetekben s az ilyen megállapításokat utólag kell a végleges megszabás végett az adó kivétel bizottság elé terjesztetni.

Ha az adólaajstromok alapján kiszámított forgalmi összegek nagyobbak azoknál, mint amelyeket a fenti uton állapítottak meg, a regiszterek alapján megállapított összegek vételnek figyelembe.

(—) A Német Birodalmi Bank leszállított a kamatlábat. Berlini jelentés szerint a Nemzeti Birodalmi Bank leszállította a váltókamlát hat és fél százalékról hat százalékra, a Lombard kamatlábat pedig hét és fél százalékról hét százalékra.

(—) Enyhült Magyarországon a gazdasági válság. Budapestről jelentik: A központi statisztikai hivatal kimutatása szerint a válság enyhült az utolsó évharmadban. Az év első harmadával szemben, amikor 1003 volt a fizetéseképtelen esetek száma, a július 1-én lezárt évharmadban 678 fizetéseképtelenségi eset fordult elő. A kimutatás felémlíti, hogy a válság 1916 januárban érte el tetőpontját, amikor egy hónap alatt 364 volt a fizetéseképtelenségek száma.

(—) Nagy előkészületek a szeptemberi német mintavásároknak. Lipcsei jelentés szerint az őszi mintavásár előkészületei nagyban folynak. A vásár augusztus 29-től szeptember 4-ig tart. E vásárral egyidejűleg technikai és építészeti kiállítások és eszközökben is nagy kiállítás rendeznek. Ugyanezen a napokon textil és bőrkészítést is rendeznek.

Pontos és lelkiismeretes tájékoztatást nyújt a Mocianu-féle vasúti nyári menetrend!

Kapható mindenütt! 2302

Kiadó: „HERMES” Cluj, Str. Radu 4

A szív legmélyebb fájdalomával tudatjuk, hogy a szeretett nagypapa, apa, férj, testvér és rokon

Hajduska József

életének 87-ik évében, hosszas betegség után elhunyt.

Temetése f. hó 9-én d. u. 5 órakor lesz a neológ izr. temetőben.

Brassó, 1926. július 8 án.

A gyászoló család.

Nyugalma legyen csendes!

Nyílttér

Nyilatkozat.

Néhány nap óta lelkiismeretlenség emberek egyik fiáról kompromittáló híreket kóroznak és terjesztenek. Mindezen hírek természetesen rosszakaratú kitalálások. Az is mert rágalmozók ellen a bíróságnál a büntető eljárást megindítottam és ezt mindazok ellen is megteszem, akiket később kifogok puhatolni. **Warga Eduard** takarékpénztári főkönyvelő.

*Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A magyar

könyvpiac

ujdonságai

Biró Lajos: Házaság	Füzve 150, kötve 240 lej
Kellermann: Schellenberg Testvérek	Füzve 190, kötve 290 lej
Claude Farrère: A titkársasszony	Füzve 145, kötve 230 lej
Lombard: Ejjeli vallomás	Füzve 140, kötve 220 lej
Phillips: A robbanó por	Füzve 190, kötve 280 lej
Mauriac: A szerelem sivatagja	Füzve 145, kötve 230 lej

Fenti hat könyv „A Regény Mesterei” című közismert sorozatban jelent meg, egységes kiállításban, mindegyik művészi fedőlappal, a kötött példányok gyönyörű, eredeti angol vászonkötésben. A Regény Mesterei minden kötete nagy tartalom, mint kiállítás dolgában csak elsőrangú nyújt és éppen ezért egyetlen könyvgyűjteményből sem hiányozhatik.

Bettauer: A vérző szerelmes

Ára 240 lej

A világhírű bécsi író újabb regénye.

Camille Pert: A kis Cady

Ára füzve 290 lej

Camille Pert: Cady mint asszony

Ára füzve 240 lej

Cady a párisi, nagyuri kislány történetének megírásával világszerte nagy port vert fel annak merész-tollu, éles szemű és mély-lelkű szerzője: Camille Pert, mivel őszinte, közvetlen hangjával merészen feltárta mindazt, ami a párisi nagyuri társaságokban folyik és annak hatásait az ott élő fiatal lány lelkére és későbbi kifejlődésére. A gyönyörű magyar kiadást Geiger Richard művészi illusztrációi díszítik.

Uihelyi N.: Színésznő dicsősége és szerelme

A „Korunk szenvedélyei” regényciklus II. kötete . . . Ára füzve 270 lej

Werner: Széttört bilincsek

Ára 165 lej

A ma már nagy hírnévre szert tett író legújabb kellemesen szórakoztató regénye.

Dumas: A végzet utjai

Ára 290 lej

„Dumas Válogatott Művei” című sorozat legújabb kötete, a világhírű „Páris Mohikánjai” II. része, amely azonban önmagában is önálló, kerek egész.

Horovitz: Idegen szavak magyarázata

VI. javított kiadás. 488 oldal. Ára 310 lej. Senki sem nélkülözheti, aki politikai, társadalmi, tudományos, művészeti és műszaki életben mindennap előforduló idegen szavakat helyesen akarja értelmezni.

Kaphatók minden jobb könyvkereskedésben.

Postai megrendeléseket is azonnal elintézt a kizárólagos vezérképviselő Románia részére:

„Brassói Lapok” Könyvosztálya.

A vén diák

Írta: Kosáryné Réz Lola

(10)

— Látod! — szolt diadalmasan a Sündisznó. — Mégis az én lelkem érkezett meg.

S felkapaszkodott a kocsira.

Estére hazaérték. Az öreg Vakondok azonnal ágybafeküdt, de nagyon jókedvű volt, odagyűjtötte maga köré a gyerekeket meg az asszonyt s körülményesen elmesélte, hogyan szaladt neki a vaddisznó az erdőben.

Izgatott érdeklődéssel hallgatták. Kint csurgott az eső. S az öreg Vakondok szolt, kiszogalva arany színű, rumos teáját:

— Mindenütt jó, de legjobb itthon.

XIII.

Gedeon a bálban.

Könnyű volt a Vakondoknak jókedvűnek lenni, amikor ő volt a kártyázás hőse és mártirja. Annál rosszabb kedvben érkezett haza az öreg Gedeon. Még egy forintot is kidobott hiába!

— Ide halgass — mondta a fiának más nap reggel, mikor kettesben reggeliztek a kis nappaliban. — Az ember még a legjobb barátai is csalódik. Nem érdemes jót tenni senkivel, sem apró, sem nagy dolgokban, mert mindennek hálátlanság a fizetése.

A gyermek komoly arccal bólintott s gondosan megtörülgette asztalkendőjével a száját.

A lányok meg az asszony odakint a konyhában hörpintették le a kávéjukat, takarítás előtt. Ha lehörpintették. Mert Cili és Lencs nem reggeliztek, hogy lefogyjanak. Cilinek egyébként még egy oka volt a koplálásra.

Garabonciás este pár pillanatra mégis felszaladt, éppen mikor Cili javában sírt. A lugasban ült már, ahonnan nagyon jó volt nézni a köröskörül hulló esőt, mikor Cili, fehérre rizporozott szemmel, náthásan a sírástól megjelent egy nagy esernyő alatt.

— Ez az orvosság kellene — beszélte éppen, fejét vakarva. Garabonciás — azt mondja a doktor, tüdőgyulladás van a szegénynek és a mester fősvény, nem akarja megfizetni nekem pedig egy petákom sincsen.

Cili letette az esernyőt és ég felé terjesztve a karjait, így kiáltott:

— Vidd az én ékszeremet!

Es már csatolta le a fülbevalóját. Garabonciás alig tudta visszaerőszakolni rá.

Végre egy gyűrűskében alkudtak meg.

— Ezt is csak úgy fogadom el — mondta Garabonciás, — hogy elsején, amint pénz kapok hazulról, kiváltom és visszahozom.

Cili már nem törődött a gyűrűskével. Ezt kérdezte:

— Te, Józsi... De ha nincs pénzed... Hát miből veszel magadnak ebédet meg vacsorát akkor?

Garabonciás vállat vont.

— Hittelbe — mondta, — Emiatt ne fájjon a fejedek.

S a gyűrűskével a zsebében, félrecsapott süvegével a fején, futyörészve elment. Pedig nagyon fájt a szíve, mert...

Mert az asszony odabent főzte Gedeon urnak a teát, készítette az ágyat, varrta fel a hálókötőre a hiányzó gombot és még csak messziről sem láthatták egymást.

Cili észrevette, hogy a fiu levertébb, mint máskor. Este, hosszú gondolkodás után így szolt:

— Eszrevettétek, hogy Józsi milyen sápadt? En attól félek, hogy koplal szegény.

S ezentúl koplalt ő is. Nem reggelizett, mert bizonyosan Józsi sem reggelizik, ebéd nélkül csak jehetett, titokban félretette, papírba csomagolta s rejtette a szekrényébe, hogy majd ha Józsi jön, betegye a zsebébe észrevétel nélkül.

Csak hogy a diák olyan kiszámíthatatlan volt, mint az időjárás. Néha nem jött hetekig. Máskor jött mindennap. Az öreg Gedeon kezdett hozzászokni már és türe a diákok látogatásait. Sokszor kifakadt agyan ha látna volt lent a kis szalonban, (mert jöttek a rossz kődös őszi idők és nem lehetett már a kert lugasban ülni), de egyszer így szolt:

— Mindegy. En türom. Ha ti abban találjátok a boldogságotokat, hogy mielőbb szétszéledjétek a házból tessék. Egyetlen szóval sem szóljok bele. Akik akar, az csak menjen.

Olyan hangon mondta, hogy mind a négy lány sírvafakadt.

(Folytatjuk.)

Kiadó: „Brassói Lapok” nyomdája.

12345-19'6

Pályázati hirdetmény

egy feresd-she jött erdömérnöki állás betöltésére.

A pályázati feltételek foglaltatnak a hivatalnokok szabályrendeletéről szóló törvényhez kiadott végrendelet utasításában.

Ezen törvény értelmében a járandóságok is vannak szabályozva

Pályázók a helyezett, a kellő okmányokkal ellátott írásbeli kérvényeket f. évi július hó 26-ig ezen polgármesteri hivatalnál beadni tartoznak.

Brassó 1926 július hó 3.

7990

A polgármesteri hivatal.

**Tűz-, botlás- és autogénbiztos
pénzszekrényeket,
okmányszekrényeket
bankpénzcélzobákat
gyárt**

2821

Jakabfy & Comp.
Timișoara, Str. Timotei Cipariu 3.
Képviseletet keresünk**Hirdetmény.**

Kovácsna községben 1926 év július 10-én délelőtt 11 órakor a helyszínen elárvereztetik a Dobolyi Gyuláné sz. Mátyás Róza és Társai tulajdonát képező, Kovácsna község 2135 sz. telekkönyvben A/647 hrsz alatt felvett ingatlan belsőség, mely belsőség 31 öl hosszúságu fronton a piactér legjobb helyén fekszik.

Az elárverezendő 1 kö- és 2 faházban jelenleg van egy zöldségüzlet, egy borbélyműhely és ve yeskereskedés, egy vendéglő és egy magánlakás. Árverési feltételek megtekinthetők Kőrömczy Lános kovácsnai lakos üzletében és Dobolyi Gyula községi jegyző irodájában Maksa, az árverezési határidő előtt bármikor.

7989

„Hohe Warte“ leánypenzionátus és szünidei-otthon Frau Károlyi L. — Mihalovits

Elsőrangú villapenzionátus

7612

összekapcsolva nép- és középiskolával, modern népművelődési iskolával, továbbá iskolák ruhá- és fényművelődés, kertészet, főzés és gazdasági oktatására. Valamennyi nyelvvizsgával, nyelvtanfolyamok egyetemi és állami vizsgákhoz. Zene — ipar — művészet — sport.

Rács XIX., Döbling, Hohe Warte 32 mellett.

»Tündéruijak«**Kézimunka Divatlap**

Megjelenik havonta. Minden szám számtalan szebbnél-szebb jól ledolgozható mintát és magyar magyarázó jegyzetet, valamint a kézimunka- és iparművészet körébe vágó cikkeket, azonkívül egy nagyszámú telt mintákat közlő mellékletet tartalmaz.

Példányonkénti ár 70 lej és 8 lej ajánlási díj. — Előfizetési díj 1/2 évre 190 lej ajánlási díjakkal együtt. — Rendeljen próbaképpen 75 lej utánvétellel egy mutatványszámot.

Jelenleg kaphatók: Februári (10) és márciusi (11) rendes számok, áprilisi (12) ünnepi duplaszám, két melléklettel a rendes bolti áron, május (13) valamint a

legújabb 14. szám, rendkívül gazdag tartalommal.

Pósta megrendeléseket azonnal elintézt, állandó előfizetéseket elfogad a

Brassói Lapok Könyvosztálya.

Nyomatott a „Brassói Lapok” nyomdavidalatának körforgógépén Brassóban

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pt. Școală - BCU Cluj

**Személy
szállítást**ui Fiat-autóval az ország bármely részében vállal **MELKUHN BANDI,**
Schiel-garázs. Telefonszám 766**Motorkerékpár
eladó**teljesen jókarban levő, üzemképes 12 HP.
Harley Davidson gyártmány.
SWABE, technikai iroda Brassó,
Kulcsa 21. 7471

7988

**Perfekt német
gyors- és gépirónő**

aki a magyar és román nyelvet is tökéletesen bírja, jó fizetés mellett felvétetik brassói gyári vállalatnál. Írásbeli ajánlatok 2150 szám alatt e lap kiadójában adandók le.

ÁRLESZÁLLÍTÁS**fényképészeti cikkekben****GUST HERMANN-nál**
BRASSÓ, ROZSATER 19.**APRÓ HIRDETÉSEK**

Egy szó ára: 4 lej. - Vastagabb betűvel 8 lej. - Állási keresőknek 25% engedmény. - Legkisebb apróhirdetés ára 40 lej.

Apróhirdetéseket a fenti eredeti árak mellett bizomanyosunknál is feladhat minden helységben, aki pontosan továbbítja azokat kiadójavatalunkhoz. — **Csak válasz helyeggel felszerelt kérdések, zösködésekre válaszolunk.****Cimexol**

hőbiztosan kiirt minden

poloskát

családostól. Egy

áveg ára 20 lej.

Kapható minden gyógy-szerárban és drogériában. Főterakat: KRAFFT & HERBERTH, Brassó.

Külsőbejárati buto-
rozott szobát keres intel-
ligens fiatalember. Cime-
ket 7000 szám alatt a ki-
adóba kérek.**Autó és
traktor-**Radiátorokat (hűtőket)
szakszerűen csak a
Viktoria
speciális hűtőüzem ké-
szít és javít. Brassó,
Katoná kórház utca 2.
Tanuló felvétetik. 2334**Két szoba konyhás**
lakást keresek. Magas
bért fizetek. Cím 7880 sz.
alatt a kiadójában.**Új vaskasszák eladók.**
Megtekinthetők az Erdélyi
Nyilvános Raktár r.-t. nál
Brassó, Vasut-u. 45. 7906**Modern finomított**
felszerelt szeszgyár, 80
drb hízó marha befoga-
dására alkalmas istálló-
val, vasuti állomás mel-
lett bérbeadó, írásbeli
érdeklődéseket „Szesz-
gyár” jellegre a kiadói-
vatal továbbít. 7907**Eladó vagy bérbeadó**
üzemben levő szesz-
és ecetgyár Sfântu Ghe-
orghe (Sepsiszentgyörgy)
város közepén tekvő Dr.
Kupferstich fele szesz-
gyár, szeszfinomító és
ecetgyár, nyolc szobás
modern uri lakás, főzői
lakás, irodahelyiségek és
üzlethelyiségek, raktárak,
gazdasági épületekkel stb.
Az üzemek bármikor meg-
tekinthetők. Érdeklődni
lehet a tulajdonosnál.
Szalai Jenő, Sepsiszent-
györgy, Str. Regele Carol
No. 1. 7929**Brassói magyar csa-**
ládhoz idős beteg nő
mellé háztartásban is se-
gédkezni kész intelligens
nő keresetk. Írásbeli
ajánlatok „Otthon” című
kiadóba küldendők. Szé-
mélyes jelentkezéshöz cím
7953 sz. alatt a kiadójában.jó butorasztales segéd,
jó fizetéssel felvétetik
Szocska János Gyimes-
bükk. 7949**Egy butorozott szoba**
kiadó. Cím 7976 sz. alatt
a kiadójában.**Fiat személyautó 2**
H.P. olcsón eladó. Schiel
Garage Brassó. 7.70**Benősi** 42 éves
izraelita magántisztviselő
kereskedelmi, ipari vállá-
latba. Közlekedések „Le-
hetőség özvegy” jellegre
a kiadójában. 7997**Keresek állandóra**
szép butorozott szobát.
Cimeket „Mérnök” jellegre
alatt a kiadójában. 796510-18 éves boltiszolga
felvesszünk. — Linoleum
Steckl. 7932**Koszt és lakást** kap-
hat egy intelligens iparos
jobb háznál. Er-
deklődni 7993 sz. alatt a
kiadójában**Jókarban levő férfi**
szabógép eladó. Malom
árok a 10. sz. N. A'dea
szabó 7991**Kvartélyos** fiatallem-
berek felvesszük. Érdeklő-
dni dében. Kovácsna,
Árvaház-u. 3. 7957**Elsőrangú nyerges és**
Jakköz, művezetőnek
esetleg társnak kerestetik
azonnali belépésre. Ro-
mán templom-u. 24. 7952**Egy jó varrónő há-**
zakhoz ajánlkozik —
Cím 7986 szám alatt a
kiadójában.**Cseplésre két fiatallem-**
ber kezelőnek azonnal
menne, nagy gyakorlattal
bir. Cím Bodega Pimaria
Petroșani. 7955**Erdőkezelő ki a puma**
és keményfához ért állást
keres. A legolcsóbb kiter-
melést képes előállítani.
Cím 7983 szám alatt a
kiadójában.**Kiadó** ujonnan epu-
lendő sarokházban egy-
szén közel a belvárosban,
két kisebb és egy nagy
üzlethelyiség több raktár-
helyiséggel, utóbbi leg-
alkalmasabb engros vagy
autó üzletnek. Cím 7961
sz. alatt a kiadójavatal-
ban.**Eladó** olcsón ebédő,
haló, konyhaberendezés,
kéziszekér. Vár-u. 56. 7980**Keresünk tanoncot**
és könnyű gyárimunka
elvégzésére kezűgyesség-
gel rendelkező munká-
nőket. Radió technika
Brassó, Vasut u. 39. 7992**Utazó, szesz, pálinka,**
bor szakmából, Csik, Ha-
römszék, Brassó vidéken
bevezetve, állását vállaltat-
ná, esetleg képviselő-
teket elvállalná, Salva
megkereséseket „Szor-
galmas 7984” jellegre a
kiadóba kér.**2-4 középiskolát (reált, gimnáziumot) végzett fu**
nyomdász tanulónak
felvétetik a Brassói Lapok nyomdájába.